

Anexa 1 la GHIDUL SPECIFIC privind depunerea și selecția Strategiilor de Dezvoltare Locală
Etapa a II-a mecanismului DLRC

Program: „Programul Incluziune și Demnitate Socială“

Obiectiv de politică: 4 „Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale“

Prioritate: P01 „Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității“

STRATEGIE DE DEZVOLTARE LOCALĂ
Municipiul Hunedoara
2023-2029

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Specificații tehnice privind întocmirea Strategiei de Dezvoltare Locală prin abordarea DLRC

- ▶ Strategia de Dezvoltare Locală prin abordarea DLRC (SDL) va fi întocmită în format electronic .DOCX (Word). Tabelele, situațiile centralizate și planul financiar vor fi elaborate în format .XLSX (Excel). În urma definitivării SDL, inclusiv a anexelor aferente, documentul va fi transformat în format.PDF. Excepție face baza de microdate primare a Studiului de referință, reprezentativ la nivelul teritoriului vizat de SDL, care va fi predată în format .XLSX (Excel).
- ▶ Secțiunile, capitolele, sub-capitolele și anexele la SDL vor respecta maximul de pagini prevăzut în acest Model Cadru de SDL.
- ▶ SDL și anexele vor fi completate cu font Calibri 12, la o spațiere de 1.15 pt, fără spații predefinite între paragrafe. Se va utiliza formatul paginii "Normal", cu margini de 2 cm.
- ▶ Datele statistice primare care stau la baza realizării analizei diagnostic vor fi menționate ca atare în SDL în cadrul anexelor. Acestea vor fi preluate din surse oficiale, așa cum se specifică în cadrul fiecărui subcapitol sau vor fi obținute din Studiul de referință reprezentativ la nivelul teritoriului vizat de SDL. Solicitantul va prezenta o **Declarație pe propria răspundere** privind datele utilizate în cadrul Studiului de referință, cu asumarea faptului că, în situația în care, pe parcursul verificărilor, se vor identifica date incorecte/nereale, SDL va fi declarată neeligibilă. Experții care vor evalua SDL vor avea posibilitatea de a realiza verificări suplimentare cu privire la datele primare utilizate în realizarea analizei diagnostic, fie de la instituțiile emitente, fie din baza de microdate primare a Studiului de referință reprezentativ la nivelul teritoriului, fie direct de la grupul țintă.
- ▶ Prezentul Model Cadru de SDL include în structura sa principalele elemente conform prevederilor Regulamentului¹ (UE) nr. 1060/2021, art. 32 , alineatul (1).

¹REGULAMENTUL (UE) 2021/1060 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Cuprins

1. Prezentarea generală a orașului sau municipiului (peste 20.000 locuitori)	8
1.1. Principalele caracteristici geografice, incluzând hărți	8
1.2. Populația și caracteristicile demografice	9
1.3. Patrimoniul natural	11
1.4. Patrimoniul arhitectural și cultural	12
1.5. Locuirea și accesul la utilități	14
1.7. Instituții locale și servicii publice	19
1.8. Organizații ale societății civile	20
1.9. Experiența locală privind proiectele cu finanțare europeană	22
2. Identificarea teritoriului vizat de Strategia de Dezvoltare Locală prin abordarea DLRC	23
2.1. Prezentarea generală a teritoriului SDL	23
2.1.1. Delimitarea teritoriului SDL și întocmirea planului	23
2.1.2. Principalele caracteristici geografice	25
2.1.3. Patrimoniul natural	26
2.1.4. Patrimoniul arhitectural și cultural	26
2.2. Comunitatea marginalizată din teritoriul SDL (inclusiv ZUM)	26
2.2.1. Studiul de referință reprezentativ la nivelul populației din teritoriul SDL	26
2.2.2. Validarea și declararea zonei/zonelor urbane marginalizate	27
2.3. Analiza diagnostic a nevoilor, resurselor și problemelor populației din teritoriul SDL	28
2.3.2. Ocupare, mediul de afaceri și protecție socială	30
2.3.3. Locuire și acces la utilități	32
2.3.4. Accesul la instituții și servicii publice	33
2.3.5. Analiza problemelor comunitare ale diferitelor zone distincte din teritoriul SDL, cu accent pe ZUM	41
2.3.5.1. Persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială	41
2.3.5.2. Problemele comunitare din perspectiva cetățenilor și a autorităților/instituțiilor	44
2.4. Acțiunile desfășurate anterior în teritoriul SDL	45
2.5. Elemente complementare privind prezentarea teritoriului SDL	47

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

3. Analiza SWOT	48
4. Procesul de implicare a comunității	51
4.1. Formarea și organizarea Grupului de Acțiune Locală (GAL)	51
4.2. Animarea partenerilor locali și mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din teritoriul SDL.....	56
4.2.1. Animarea partenerilor locali	56
4.2.2. Mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială.....	57
5. Obiectivele SDL	61
6. Planul de acțiune SDL	63
6.1. Ce măsuri sunt necesare	63
6.1.1. Sinteza problemelor și măsurilor necesare, grupurile țintă	63
6.1.2. Corelarea cu documentațiile strategice, inclusiv cu Planul de Mobilitate Urbană	65
6.1.3. Contribuția măsurilor la temele secundare FSE	65
6.1.4. Contribuția măsurilor la temele orizontale	65
6.1.5. Combaterea segregării rezidențiale.....	66
6.1.6. Asigurarea sustenabilității intervenției DLRC	67
6.2 Măsuri prioritare	67
6.2.1. Prioritizarea măsurilor	67
6.2.2. Abordarea integrată.....	69
6.3. Lista indicativă de intervenții	71
7. Monitorizare și evaluare	73
7.1. Monitorizarea și evaluarea continuă.....	73
7.2. Evaluarea de impact	77
8. Planul financiar	79
9. Lista de anexe ale SDL.....	80

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Introducere (sau Sumar executiv)

În municipiul Hunedoara 28,17% din populație locuiește în zone urbane marginalizate sau dezavantajate, cu risc de sărăcie și excluziune socială, conform Atlasului Zonelor Urbane Marginalizate (AZUM), realizat pe baza datelor recensământului din 2011. Municipiul Hunedoara a fost puternic afectat de restructurarea industrială din siderurgie și minerit, generând un număr mare de someri, cu probleme de reconversie a forței de muncă, ce au persistat de-a lungul anilor, cu efecte asupra calității vieții locuitorilor și imaginii municipiului.

Migratia spre polii economici din regiune și spre alte țări din UE, capacitatea scăzută de adaptare la cerințele pieței, au condus printre altele la situația în care cererea de forță de muncă locală să nu poată fi satisfăcută, în condițiile existenței unui număr mare de persoane neocupate, neincadrate formal pe piața forței de muncă.

Inițiativele și proiectele implementate pentru reducerea sărăciei și incluziune socială, îndeosebi cele implementate în cadrul SDL 2018-2023 au înregistrat rezultate apreciate de comunitate însă sustenabilitatea lor este afectată de atitudinea negativă și incapacitatea comunităților de respectare a unor reguli de conviețuire, de păstrare a curăteniei și întreținere a spațiilor de locuit și împrejurimi, preferința de a trăi cu bani mai puțini din ajutoare sociale și alte surse ocazionale decât să adopte un stil de viață activ, bazat pe surse de venit formale.

Alte constrângeri au inclus insuficiența și lipsa de predictibilitate a resurselor financiare pentru proiecte de infrastructură socială și servicii pentru aceste comunități, lipsa unui cadru clar, formal de mobilizare și coeziune a actorilor locali pentru cooperare în proiectele adresate comunității marginalizate. Nu în ultimul rând lipsa de încredere a comunităților locale limitează cooperarea lor în proiecte și implicarea, fiind necesare măsuri speciale cu ajutorul reprezentanților lor pentru a asigura participarea lor activă.

Abordarea DLRC vine să răspundă acestor constrângeri creând o platformă pentru cooperare și implicare, atât a membrilor comunității cât și a altor actori locali, instituții și autorități, furnizori de servicii, mediul privat și societatea civilă, culte religioase, etc.

Grupul de Acțiune Locală a dovedit că poate să asigure gestionarea intervențiilor integrate prin implicarea și asumarea responsabilității de către membrii comunității, că este un liant și un catalizator al acțiunilor din zonele afectate de sărăcie și excluziune socială. Experiența 2018-2023 a dovedit cum Strategia de Dezvoltare Locală (SDL) poate fi un instrument eficient pentru reducerea sărăciei și excluziunii sociale în municipiul Hunedoara.

Abordarea DLRC în municipiul Hunedoara asigură o abordare integrată a intervențiilor, complementaritatea lor la nivel teritorial și sectorial, concentrând intervențiile pe

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

problemele si locatiile prioritare si multiplicarea lor in special prin masuri de tip soft, in zona extinsa de actiune.

SDL a fost conceput pe o perioada de sase ani - până în anul 2029 – ultimul an de implementare a PoIDS 2021-2027, un orizont de timp suficient pentru a gestiona pe termen lung masurile si interventiile pentru a intelege ce functioneaza si ce nu, care sunt metodele si abordarile potrivite pentru a produce in cel mai eficient rezultatele asteptate.

Aria de actiune a SDL este un teritoriu delimitat clar in care vor avea loc interventiile si include atat zonele marginalizate/ dezavantajate intr-un tot unitar cu zone urbane functionale.

Teritoriul SDL definit acum extinde teritoriul strategiei anterioare prin includerea a doua zone de dăpături improvizate în care situația de marginalizare este critică. SDL acopera mai mult de jumătate din suprafața teritoriului municipiului si include: o arie din partea de nord si nord-est a municipiului corespunzătoare cartierelor Micro 5, Micro 6 si Micro 7, unde avem cele mai multe zone marginalizate si dezavantajate, o arie din zona centrală a municipiului, o arie din partea de sud-vest a municipiului, zona Castel, o arie în zona Piață (un grup de blocuri sociale) si o arie de case in partea de sud a orașului, Rotariilor-Hășdat si cele doua noi zone denumite Bicicliștilor-halda si Fabrica de oxigen. Pe teritoriul SDL au fost identificate zone distincte care permit analiza problemelor si adresarea lor prin interventii adaptate si anume: adaposturi improvizate, și blocuri ce necesita imbunătățiri (blocurile ghetou au fost eliminate prin investițiile din perioada 2014-2020)(iii) zona de mixtă (preponderent blocuri si in proportie mica case) dezavantajată pe capital uman, (iv) zona mixta case si blocuri dezavantajata pe ocupare (v) zonă distinctă dezavantajată pe locuire (constand intr-un bloc de locuinte cu probleme de racordare la utilități, cu populație majoritară de etnie romă.

Pentru a cunoaste in detaliu trasaturile comunitatii marginalizate si problemele cu care se confrunta, a fost realizat un studiu de referinta, bazat pe metode cantitative si calitative, studiu este coerent cu studiul anterior, și a asigurat identificarea grupurilor tinta pentru interventii la nivel de gospodarie si individ.

Teritoriul SDL delimitat acopera o populatie de 13 993 persoane din care 1194 persoane de etnie roma declarata.

Principalele probleme identificate sunt de natura locuirii, ocuparii, de natura capitalului uman dupa cum urmeaza:conditii de locuire precare; ocupare si angajabilitatescazuta a persoanelor din comunitatile marginalizate; calitatea scazuta a vietii a persoanelor cu venituri scazute si limitari de implicare in activitati generatoare de venituri; acces limitat al copiilor si tinerilor la servicii si activitati educative culturale si stiintifice; acces redus al persoanelor cu dizabilitati la servicii de asistenta si ingrijire; risc crescut al copiilor tinerilor

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

de parasire timpurie a scolii, adictii, abuzuri, stil de viata nesanatos; acces limitat la facilitati pentru petrecerea timpului liber si practicarea sportului; coeziune limitata in comunitate.

Problemele de mai sus au fost detaliate si analizate pentru fiecare identificandu-se, masuri posibile ce au trecut printr-un proces de prioritizare. Pe baza analizei si prioritatilor stabilite strategia a fost formulata in mod coerent pe patru obiective specifice, 8 masuri si 13 interventii de tip hard si soft.

Obiectivul general al SDL este reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială în ZUM, alături de îmbunătățirea calității vieții, creșterea coeziunii sociale, îmbunătățirea mediului de viață și creșterea economică în teritoriul SDL a Municipiului Hunedoara.

Obiectiv specific 1: Până în anul 2029 elevii din SDL vor avea un grad de participare la activități creative inovative extracurriculare și de performanță școlară îmbunătățit.

Obiectiv specific 2: Până în anul 2029 gradul de marginalizare și dezavantajare sub aspectul marginalizării capitalului uman, locuirii și ocupării va fi diminuat.

Orizontul de timp al strategiei este anul 2029.

Strategie include:

- **O măsură de tip infrastructură (M1) constând în construirea de spații educative moderne de tip "hub creativ și inovativ",** incluzând spații makerspace în școli și operaționalizate ca și comunități, construirea de spații outdoor pentru activități educative inclusiv practicarea sporturilor
- **Patru măsuri (M2, M3, M4, M5) de servicii, de tip FSE, incluzând:** servicii educaționale inclusiv operaționalizarea infrastructurii create prin masura 1, dezvoltarea de metodologii de lucru, proiecte, crearea comunității de copii și tineri creativi și inovativi, desfășurarea de programe de creație și inovație; sprijin complementar pentru elevi și tineri implicați prin sprijin material, premii, burse, consiliere; servicii sociale integrate vor fi dezvoltate și furnizate, concepute în mod integrat și furnizare pe principiul managementului de caz la nivel de familii vulnerabile sau la nivel de persoană după caz.

Prin interventiile propuse se urmareste reducerea gradului de saracie si excluziune sociala. Reducerea dimensiunii ZUM-urilor cu 10% fata de situatia de referinta si anume 350 de persoane este o tinta considerata in acest moment provocatoare dar realizabila. Valoarea estimata a necesarului de finantare este de 5 600 000 Euro, din care 1 379 280 dedicate investițiilor in infrastructură de tip FEDR, si 4 220 720 EUR dedicați măsurilor de tip FSE inclusiv aproximativ 15% pentru cheltuieli de funcționare ale GAL.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

1. Prezentarea generală a oraşului sau municipiului (peste 20.000 locuitori)

1.1. Principalele caracteristici geografice, incluzând hărţi

Municipiul Hunedoara face parte din **Regiunea de Dezvoltare Vest** şi reprezintă prima localitate ca mărime după numărul de locuitori din judeţul Hunedoara, având un număr de 68.387 locuitori². Municipiul este situat la 255 m altitudine faţă de nivelul mării, la confluenţa râului Cerna cu pârâul Zlaşti. Municipiul Hunedoara ocupă o **suprafaţă** de 9.743 ha, reprezentând circa 2% din suprafaţa judeţului cu acelaşi nume.

Conectivitatea rutieră: Municipiul Hunedoara se află la 11 km de E79; 20 km de Autostrada A1 (nod Simeria) şi în viitor, cu Municipiul Bucureşti spre est şi Arad–Nădlac–Ungaria spre vest. Este străbătut de DN 68B care face legătura cu E68. Este poziţionat central în judeţ, la 23 km faţă de municipiul Haţeg, la 17 km de Municipiul reşedinţă de judeţ Deva, care va fi traversat de Coridorul IV Pan European; se leagă prin DN68B la drumul magistral DN7.

Conectivitatea feroviară: Municipiul este conectat la Magistrala 200 Braşov–Sibiu–Simeria–Arad–Curtici, magistrala secundară 310 Arad–Chişineu-Criş–Oradea şi 202 Simeria–Petroşani. Este străbătut de calea ferată Simeria–Hunedoara, fiind capăt de linie pe acest tronson, având acces rapid la magistrala principală 200 a reţelei TEN-T. În prezent, linia ferată nu mai este utilizată pentru transportul călătorilor, fiind utilizată doar pentru garniturile de marfă ale societăţii ArcelorMittal S.R.L.

Conectivitatea aeriană: Municipiul Hunedoara este situat la 125 km de Aeroportul Internaţional din Sibiu, 157 km de Aeroportul Internaţional „Traian Vuia” din Timişoara, 194 km de Aeroportul Arad şi aproximativ 175 km de Aeroportul din Cluj. **Relieful** este deluros-muntos, 300-400m altitudine la care se adaugă Valea Cernei, străbătută de râul Cerna. Municipiul Hunedoara este plasat într-o zonă depresionară, pe latura de est a Munţilor Poiana Ruscă, ce ţine de unitatea geo-morfologică depresiunea Petroşani-Haţeg-Strei, care a funcţionat ca golf al depresiunii Transilvaniei. **Clima** este de tip continental-temperată. **Flora** este bogată, presărată de elemente balcanice şi mediteraneene. În pajiştişifâneţe sunt plante ierboase, specii de trifoi, plante efemere colorate. **Reţeaua hidrografică** este reprezentată de râul Cerna şi afluenţii săi, având un bazin de recepţie de 748 km². Lacul de acumulare Cinciş-Cerna, la 7km de Hunedoara, ocupă o suprafaţă de 260 ha, cel mai mare lac al judeţului, are un bazin de recepţie de 466,7 km², capacitate 27 mil. m³. **Resursele naturale:** zăcămintele de piatră, minereuri feroase şi neferoase, lemn, talc şi potenţial în creşterea animalelor.

ANEXA 1: Planul oraşului/municipiului, conform Planului Urbanistic General

² La 01 Iulie 2023, populaţiei cu domiciliul în municipiu, conform datelor publicate de INS

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

1.2. Populația și caracteristicile demografice

Municipiul Hunedoara face parte din sistemul de orașe mici și mijlocii din vestul României, fiind cea mai populată unitate administrativ-teritorială de bază (UATB) din județul Hunedoara, conform Recensământului Populației și al Locuințelor efectuat în anul 2011, cu o populație stabilă de **60.525 locuitori, respectiv 14,46% din totalul populației județului** (218.565 locuitori). Dintre aceștia, 48,28% (29.219 locuitori) reprezintă populație masculină, iar 51,72%, populație de sex feminin.

Populația se concentrează în vastă majoritate în Hunedoara (**95,64% din total**) restul fiind regăsită în satele aparținătoare.

Din cauza scăderii continue a populației, a scăzut în același ritm și densitatea populației de la **764 locuitori/km² în 2002 la 714 locuitori/km² în 2010 și 697 locuitori/km² în 2023**

Distribuția pe grupe cincinale de vârstă în ultimii 10 ani relevă menținerea caracteristicilor, cu o **populație preponderent matură**, grupele de vârstă între 40 și 54 de ani reprezentând mai mult decât un sfert din totalul efectivului populației (26,23%). Populația de sex masculin este majoritară în segmentul de vârstă sub 50 de ani, peste care populația feminină înregistrează un efectiv mai ridicat.

Conform SIDU 2030, studiul evoluției populației stabile după domiciliu pe grupe cincinale de vârstă arată faptul că, deși grupele tinere de vârstă nu au cunoscut o scădere foarte mare (-17,68% pentru grupa 0-4 ani și -13,97% pentru grupa 5-9 ani), totuși o schimbare majoră se remarcă în ceea ce privește populația tânără de 20-24 de ani, care a scăzut cu 43,40%, de la 6.011 locuitori în 2010 la 3.402 locuitori în 2019, o schimbare dramatică survenită majoritar pe fondul migrării naționale și internaționale, posibil a tinerilor care aleg să plece la studii și să rămână în localitățile universitare, schimbându-și astfel domiciliul în mod permanent. În același timp, populația de 80 de ani și peste s-a dublat în intervalul ultimilor zece ani, de la 1.396 locuitori la 2.845, din care aproape două treimi reprezintă populație de sex feminin.

Atât populația tânără (0-14 ani), cât și cea în vârstă de muncă (15-64 de ani) au scăzut procentual cu 12% în ultimii ani, singura creștere înregistrându-se în categoria de vârstă de 65 de ani și peste (17,41%).

Indicele de îmbătrânire la nivelul Municipiului Hunedoara (numărul persoanelor vârstnice de 65 ani și peste, raportat la 100 de persoane tinere sub 15 ani) este de 134,45, mai mare decât cel național (114) și European (124), și semnificativ mai crescut decât cel înregistrat în anul 2009 la nivel local (100,15).

Populația municipiului a înregistrat permanent un spor natural negativ, ceea ce conduce, desigur, la o populație preponderent matură, îmbătrânită. Referitor la numărul de nașteri, acestea au avut o evoluție fluctuantă, fără să se evidențieze o tendință clară.

Distribuția locuitorilor după etnie indică o populație majoritar română (aproximativ 85%), urmată de un număr relativ redus de maghiari (5%) și romi (1,6%), și foarte redus (0,4%) de germani, ucraineni, turci, ruși lipoveni, sârbi, slovaci și bulgari.

Trend-ul de descreștere a populației la nivel local este relativ consecvent; dacă acesta se menține, în scenariul unei prognoze cu evoluție liniară, populația Municipiului Hunedoara poate scădea sub pragul de 65.000 locuitori până în anul 2030, fiind depășit în acest scenariu de către Municipiul Deva. Se estimează pentru județ faptul că în următorii 40 de ani, populația va scădea la jumătate, cu implicații importante asupra perspectivelor economice de dezvoltare locală și asupra capacității furnizării de servicii corespunzătoare rezidenților.

În ceea ce privește educația, la nivelul anului de recensământ 2011, 98,09% din populația Municipiului Hunedoara absolvise un ciclu de învățământ, cu 0,13% mai mult decât media la nivelul județului. Rata analfabetismului a fost de numai 0,57%, mai puțin decât media județeană (0,87%) și națională (1,36% per total și 0,70% în mediul urban). Distribuția persoanelor de 10 ani și peste în funcție de nivelul de educație indică **o majoritate absolventă de studii liceale, profesionale și de ucenici (45%)**, urmată de populația absolventă de nivel gimnazial. **Numai o pătrime (24%)** din populația de 25 de ani și peste (45.473 locuitori, la recensământul din 2011) a fost înregistrată ca având un nivel de educație superior și postliceal.

În Municipiul Hunedoara, evoluția numărului de elevi în **ultimii ani** indică o scădere puternică, per total fiind cu o pătrime mai mic în anul 2018 decât în anul 2009. Acest procent (-25,4%) se corelează cu scăderea populației tinere în vârstă de până la 24 de ani inclusiv, în decursul aceleiași perioade: de la 21.213 tineri în anul 2009 la 16.082 tineri în 2018, respectiv o scădere de 24,2%. **În cifre absolute, 60% dintre tinerii în vârstă de până la 24 de ani inclusiv sunt înmatriculați în forme de învățământ**, deși această estimare trebuie să considere în egală măsură și faptul că instituțiile de învățământ secundar din Municipiu găzduiesc și elevi din alte localități.

Conform date INS, deși există o diminuare a efectivului populației foarte tinere (aferente ciclului ISCED 0), există pe de altă parte, potențialul municipiului de a se consolida ca centru de formare pentru învățământ profesional și tehnic.

La nivelul anului universitar 2019/2020 existau un număr de 525 studenți înmatriculați la licență și un număr de 234 studenți de nivel masterat (în total, 759 studenți), în scădere cu 11% raportat la anul primei raportări online a universității (2014). Numărul studenților și absolvenților a continuat să scadă în decursul ultimilor ani.

1.3. Patrimoniul natural

Deși pe teritoriul UAT-ului nu se regăsesc situri Natura 2000, patrimoniul natural al municipiului Hunedoara are un grad ridicat de diversificare și include 7 parcuri, o zonă protejată și alte spații verzi: Parcul Tineretului (2,3 ha), Parcul Corvin (4 ha), Parcul Central (1,5 ha), Parcul Poștei (0,51 ha), Parcul Libertății (0,66 ha), Parcul Gării (0,3 ha), Parcul Ciocârliei (0,64 ha), Pădurea Chizid (50 ha).

În ultimii ani, Municipiul Hunedoara a avut o politică de conservare și modernizare a spațiilor verzi existente și de extindere a acestora prin amenajarea terenurilor virane. Municipality a întocmit registrul spațiilor verzi din municipiul Hunedoara ca instrument principal de gestionare a acestora. Totodată, o parte componentă a proiectului în implementare „Revitalizarea centrului istoric al Municipiului Hunedoara” (POR 2014-2020), prevede și Reabilitarea și modernizarea Parcului Libertății.

Suprafața totală a spațiilor verzi amenajate ca parcuri publice, incluzând și pădurea urbană Chizid, este de **59,91 ha**. Conform INS, suprafața totală a spațiilor verzi la nivelul UAT Hunedoara este de **203 hectare**, astfel încât suprafața de spațiu verde pe cap de locuitor se ridică în anul 2019 la **28,05 mp/loc.**, o valoare mai ridicată decât media regională și națională.

Cele mai importante obiective de agrement includ zona istorică Centrul Vechi, Pădurea Chizid Ștrandul municipal.

Pădurea Chizid este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN „rezervație naturală de tip botanic”. **Rezervația reprezintă** un element de patrimoniu fitogeografic care documentează etajarea forestieră și diversitatea ecosistemelor istorice.

Râul Cerna traversează orașul, însă nu este valorificat în prezent pentru agrement. Portofoliul de proiecte al strategiei de dezvoltare a municipiului Hunedoara prevede proiecte de investiții pentru valorificarea acestei resurse naturale pentru turism și agrement.

Calitatea mediului și starea aerului sunt puternic influențate de extensia mare a zonei industriale. Fierul vechi din zona industrială dezafectată reprezintă o sursă de venit pentru numeroase persoane fără loc de muncă, fiind o alternativă acceptabilă la angajare. Traficul constituie o importantă sursă de poluare a mediului urban, atât prin numărul mare al autovehiculelor, cât și prin cantitatea de substanțe poluante evacuate.

Utilizarea de autobuze (normale, articulate) fabricate în perioada 1996-1997, implică de asemenea și lipsa cost-eficienței, flota amplă de vehicule grele de marfă ale principalilor investitori economici concentrați în zona de nord (Draxlmaier, ArcelorMittal) tranzitează porțiunea nordică a intravilanului, cu efect de poluare a zonelor de locuit adiacente (Micro 5).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Conform raportului anual al Agenției pentru Protecția Mediului Hunedoara din anul 2019, **calitatea aerului în municipiu este relativ ridicată**, nefiind înregistrate depășiri ale limitelor zilnice pentru concentrații de SO₂, NO₂, CO, Pb, Cd și Ni. Există **depășiri ale valorii limite zilnice pentru PM10**, în special în lunile de toamnă și iarnă (Octombrie – Ianuarie). Datorită faptului că fostele situri industriale și haldele de zgură nu au fost remediate, există un **risc ridicat de resuspensie a pulberilor poluatoare și de contaminare cu metale grele**, în special în zilele cu vânt.

Calitatea apelor în județ este ridicată, însă la nivelul UAT-ului, tronsonul râului Cerna și al pârâului Zlaști cuprinse pe teritoriul Mun. Hunedoara înregistrează valori moderate ale calității, conform European Environmental Agency.

În ceea ce privește **calitatea solurilor**, la nivelul Municipiului principala problemă este reprezentată de siturile contaminate ca urmare a activităților istorice ale combinatului siderurgic. Industria metalurgică reprezintă un **factor major de contaminare cu metale grele** (Fe, Pb, Zn, Ni, Cu) și cu arsen, efectele asupra sănătății populației fiind ample și de durată. Conform datelor APM Hunedoara, în municipiu sunt în evidență un număr de 229,2 hectare de teren contaminat,

Printr-un proiect al primăriei, 20 ha de teren au fost decontaminate, în proximitatea Castelului Corvinilor, și transformate în parc industrial.

1.4. Patrimoniul arhitectural și cultural

În Municipiul Hunedoara sunt clasate 20 de monumente în lista monumentelor istorice elaborată de către Ministerul Culturii și Cultelor (conform Listei Monumentelor Istorice - LMI 2015), respectiv 3.8% din totalul monumentelor din județ. Dintre acestea, un număr de 8 monumente reprezintă valori arheologice, iar 13 reprezintă monumente de tipul II (de arhitectură). Monumentele istorice din Municipiul Hunedoara, după tipul lor sunt: 1 site arheologic, 7 așezări istorice, 1 ansamblu urban, 1 castel, 6 clădiri, 4 biserici (3 ortodoxe, 1 reformată).

Municipiul Hunedoara ocupa (în 2016) locul 41 din 46 pentru vitalitatea culturală: o poziție la coada clasamentului, considerabil sub alte orașe cu potențial mai scăzut de reprezentativitate culturală. Însă, oferta culturală a Municipiului Hunedoara a cunoscut o **creștere, atât calitativă cât și cantitativă**, datorată evenimentelor tematice (medievale, muzicale), cât și a celor adresate publicului tânăr. Programa culturală a fost susținută de către Primăria Municipiului Hunedoara, însă au existat și proiecte independente, ceea ce indică o creștere a numărului antreprenorilor culturali și a deschiderii locuitorilor către participarea culturală. Per ansamblu, imaginea culturală a Municipiului este în prezent în transformare, ultimii ani aducând o consolidare identitară și o creștere considerabilă a interesului locuitorilor și turiștilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Următoarele instituții de cultură sunt subordonate Primăriei Municipiului Hunedoara: **Casa de Cultură a municipiului Hunedoara, Clubul copiilor și elevilor Hunedoara, Galeria de Arte și Biblioteca municipală.**

În Municipiul Hunedoara funcționează în prezent trei muzee publice, și anume: **Muzeul Castelului Corvinilor, Muzeul de Arheologie, Istorie și Etnografie Hunedoara și Casa Breslelor.**

Pe lângă muzeele publice, în Municipiu mai sunt expuse o serie de colecții private. **Muzeul Trenulețelor Valentin Banciu**, deschis de către familia pilotului de curse hunedorean V. Banciu, care găzduiește colecția privată a miniaturilor acestuia și este deschisă publicului începând cu 1 iunie 2020. De asemenea o colecție privată, **Expoziția Permanentă „Pașii României prin socialism și democrație”** („Muzeul Comunismului din Hunedoara”) a fost redeschisă în anul 2020 și prezintă câteva mii de exponate dinainte de anul 1989 și de după, aparținând dl. Romică Bârsan. Comparativ cu anul 2011, **numărul de vizitatori (numai pentru muzeele și colecțiile publice) a crescut de 5, 6 ori**, ajungând la 380.546 în anul 2019. Castelul Corvinilor reprezintă unul **dintre cele mai mari castele din Europa, monument medieval de arhitectură militară din secolul XV**, și unul dintre cele mai importante monumente de arhitectură gotică din România (una dintre „cele 7 minuni ale României”). Astfel, în anul 2019 au fost înregistrați 404.379 vizitatori, de 2,6 ori mai mulți decât în anul 2013. Tipurile și formele de turism practicate sunt: turism cultural, urban, religios, științific, de tranzit, recreativ.

Conform SIDU, la nivelul Municipiului, numărul structurilor de primire turistică a crescut constant în ultimii 10 ani, de la 3 în anul 2009 la 18 în anul 2019. Situația globală cauzată de pandemia COVID-19 din anul 2020, prin restricționarea circulației turistice și a activităților HoReCa și de eveniment are deja un **impact critic asupra tuturor serviciilor turistice și conexe**. Evidența statistică relevă o creștere a numărului de turiști la nivel local în ultima decadă, însă performanța locală a municipiului este încă **mult sub cea județeană, regională și națională**.

Deși potențialul întregii zone este deosebit din punct de vedere al valorificării turistice, județul Hunedoara este încă foarte puțin cunoscut pe plan internațional. La nivelul Municipiului Hunedoara, numărul anual de înnoptări turistice este considerabil mai scăzut decât cel înregistrat în municipiul Deva. În ultimii ani, numărul de vizite efectuate la obiectivele turistice și culturale a fost în continuă creștere, dar nu se reflectă proporțional și în fluxurile de sosiri și înnoptări. În fapt, în **decursul ultimilor ani, durata șederii medii a turiștilor a scăzut de la 1,83 zile/turist în medie, pe an, la 1,35 (2010 versus 2019)**. În general, municipiul Hunedoara nu a reprezentat un obiectiv turistic în sine, ci un loc de tranzit.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

1.5. Locuirea și accesul la utilități

Conform SIDU 2021-2030 locuirea colectivă în Municipiul Hunedoara ocupă circa 60% din suprafața destinată funcțiunii de locuire, înregistrând densități ridicate în arealul centrului civic/Bulevardului Matei Corvin. Fondul locativ din municipiu consta, la nivelul anului 2019, dintr-un total de **29.474 de locuințe**, în creștere cu 4,6% în ultimii 10 ani. Comparativ cu județul (2,8%), dinamica este mai accentuată. Din numărul total de locuințe, conform INS, numai 1,99% (587 unități) se află în proprietate publică, restul fiind în proprietate privată.

Raportat la populația totală după domiciliu, în Municipiul Hunedoara trăiesc în medie **2,45 persoane/locuință**, o valoare în scădere față de 2009 (2,80), dar mai ridicată decât cea aferentă mediei județene și Municipiului Deva (identice, 2,28 locuitori/locuință).

În aceeași perioadă, suprafața locuibilă medie a locuințelor din Hunedoara a crescut de la 35,1 mp la 41 mp, o creștere importantă de 16,7% în numai 10 ani. Totuși, comparativ cu oferta locativă în mediul urban la nivel național, regional sau chiar județean, Municipiul Hunedoara prezintă **valori mult mai mici** (41 mp, raportat la 43 mp județean și 48,7 mp regional). **Locuințele din Hunedoara sunt cu circa 15% mai mici decât cele din alte orașe ale regiunii, ceea ce are un impact important asupra calității locuirii, și implicit a vieții.** În aceeași măsură, locuitorii din Hunedoara beneficiază în medie de o **suprafață cu 2 mp mai redusă de suprafață locuibilă** decât media urbană la nivel județean.

În ceea ce privește calitatea locuirii, toate spațiile de locuit existente pe suprafața intravilană a municipiului Hunedoara, dispun de alimentare cu energie electrică, iar majoritatea sunt conectate la rețeaua de apă, canalizare și de încălzire termică (centrală sau proprie).

Captarea principală aferentă rețelei de apă este asigurată dintr-o sursă de suprafață, din Râul Bărbat prin intermediul barajului Hobîța. Captarea de rezervă se asigură din puțuri subterane amplasate în zona **stației de tratare Sânpetru**. Din această sursă de apă se alimentează prin intermediul stațiilor de pompare și rezervoarele municipiului Hunedoara.

Conform datelor din ultimul Raport de Mediu (2019), stația de tratare apă Sânpetru asigură alimentarea unui număr de 53.423 cetățeni racordați, distribuind 2.248,34 mii mc de apă, printr-o rețea de 205,94 km.

Consumul casnic de apă reprezintă 83% din consumul total de apă de la nivelul municipiului, o valoare relativ constantă. În ultimii 10 ani, consumul casnic de apă pe cap de locuitor a cunoscut o scădere, și apoi începând cu anul 2014 o ușoară creștere, fiind cu 12% mai mare decât consumul mediu județean (raportat la nr. total al populației, conform INS). Localitatea Zlaști este alimentată cu apă din aducțiunea de apă a Combinatului Arcelor Mittal, iar satul Boș este alimentat cu apă parțial prin rețele de distribuție necorespunzătoare (Raumplan design, memoriu PUG Hunedoara 2020).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Sistemul de canalizare al municipiului Hunedoara este un sistem mixt. Prin Programul ISPA, o parte a rețelei de canalizare a fost reabilitată, iar pentru colectarea apelor uzate menajere au fost executate colectoare noi. Apa uzată colectată de pe raza municipiului Hunedoara este transportată printr-un colector spre **stația de epurare Sântuhalm**, finalizată în 2013. Rețeaua de canalizare separativă – pluvială acoperă cea mai mare parte din suprafața municipiului Hunedoara, iar în sistemul de canalizare al municipiului Hunedoara se găsesc 14 stații de pompare, conform APM Hunedoara (2020).

Municipiul Hunedoara este alimentat cu energie electrică prin rețelele electrice (110Kv) gestionate de ENOL Grup S.A.. Conform datelor Global Solar Atlas, orașul se află într-o **zonă cu potențial privind utilizarea sistemelor fotovoltaice**, estimarea pentru centrul localității fiind pentru o putere fotovoltaică specifică de 1.255 kWh/kWp per annum.

Municipiul Hunedoara este alimentat cu gaz natural de către S.C. Transgaz S.A. prin conducta Băcia-Caransebeș. Conform memoriului PUG Hunedoara (Raumplan Design, 2020), sistemul de încălzire centralizat a fost scos din funcțiune în anul 2003, datorită stării avansate de degradare a acestuia. În prezent, municipiul Hunedoara nu este racordat la sistem centralizat de încălzire, astfel încât locuințele și clădirile publice în proporție de 90 % au ca sursă de căldură și apa caldă microcentralele (de apartament) pe gaz.

Municipiul Hunedoara dispune de o infrastructură de telecomunicații prin fibră optică, implementată în cadrul proiectului „**Sistem de supraveghere video pentru siguranța cetățenilor în municipiul Hunedoara**” (2011-2013), având o lungime totală de 4,4 km pe 2 tronsoane, cu o capacitate de 10 fibre * 1 Gb/s. La nivelul întregului municipiu, în afara localității Boș, toate localitățile componente sunt considerate ca fiind „sate albe” (Banca Mondială, 2019), respectiv localități în care nu există o conexiune fixă în bandă largă cu viteză peste 30 Mbps. Localitatea Groș nu este acoperită de rețeaua mobilă 3G+.

În Municipiul Hunedoara și comunele aparținătoare depozitarea deșeurilor menajere se face centralizat, fără a dispune de rampe de gunoi ecologice autorizate. **Depozitul de deșeuri al municipiului a fost închis în anul 2006** conform HG 349/2005, alternativa fiind depozitul Orăștie (recepționat 2015).

La nivelul județului este constituit ADI „**Sistemul Integrat de Gestionare a Deșeurilor Județul Hunedoara**”, cu scopul de a asigura un management de calitate la nivel de județ. Hunedoara se află în zona desemnată nr. 3 de colectare, care va fi deservită direct de noua unitate centrală de gestionare a deșeurilor, care constă în **noua stație de sortare, noua instalație de tratare și noul depozit din Bârcea Mare**.

Colectarea deșeurilor locale se realizează de S.C. Solivet Concept S.R.L. și S.C. RECHORALEX S.R.L.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

1.6. Profilul economic (ocupare și mediul de afaceri la nivel local)

Pentru Municipiul Hunedoara există premisele pentru o considerabilă dezvoltare economică. Apropierea de municipiul Deva prefigurează o capacitate mare de dezvoltare a zonei. Importantă pentru dezvoltare este și poziția geografică avantajoasă și accesul facil la rețeaua rutieră de transport. Parteneriatele cu mediul privat, cooperarea între unitățile administrativ teritoriale, precum și o gândire strategică integrată sunt câteva aspecte care pot aduce valoare adăugată dezvoltării în zonă. După o perioadă de tranziție, în care s-a pierdut statutul de oraș monoindustrial, Hunedoara a devenit un oraș în care activează mai multe industrii și servicii.

Municipiul Hunedoara și localitățile aparținătoare dispun de o gamă amplă de resurse naturale: minereuri feroase, zăcăminte de piatră, lemn. Ramurile industriale specifice Municipiului Hunedoara sunt siderurgia, mineritul, exploatarea și prelucrarea lemnului, industria alimentară și cea artizanală. În ultimii ani s-a dezvoltat industria ușoară, în special cea de textile, încălțăminte, covoare și pielărie.

Schimbările socio-economice intervenite în perioada post-comunistă, marcate de dezindustrializare, au dus la creșterea numărului de firme în Municipiul Hunedoara.

Conform SIDU 2021-2030, la 31 decembrie 2019, în Municipiul Hunedoara erau înregistrate 1.6713 unități locale active (cu sediul social sau puncte de lucru), structura acestora pe domenii de activitate și pe clase de mărime după numărul de salariați fiind următoarea:

Din analiza repartizării numărului unităților locale active din municipiul Hunedoara pe ramuri de activitate rezultă că ponderea cea mai mare o deține comerțul cu un procent de 32%, urmat de industria prelucrătoare 10%, activități profesionale, științifice și tehnice 10%, construcții 9%, transport și depozitare 8% și hoteluri și restaurante 8%.

Siderurgia este reprezentată în municipiul Hunedoara de cel mai mare combinat siderurgic din România, fostul Combinatul Siderurgic Hunedoara – Siderurgica S.A., în prezent S.C Arcelor Mittal Hunedoara, subsidiară a celui mai mare producător de oțel din lume Arcelor Mittal. La nivelul anului 2019 a avut un număr de 621 angajați și o cifră de afaceri de 486.697.899 lei, în scădere față de anul 2018, când a avut un număr 638 angajați și a înregistrat o cifră de afaceri de 633.651.633 lei.

Principalele 3 companii cu sediul în municipiul Hunedoara în funcție de numărul de angajați, la nivelul anului 2019 (Date SIDU 2030), erau următoarele:

- Arcelor Mittal Hunedoara S.A. – face parte din grupul Arcelor Mittal, lider mondial în producția oțelului, activând în peste 60 de țări. La Hunedoara compania produce oțel și profile lungi turnate continuu și laminate la cald (621 angajați);

³ <https://www.listafirme.ro/>

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- Assa Abloy Entrance Systems Production Romania S.R.L. – face parte din Grupul ASSA ABLOY, lider global în soluții de acces, prezent în peste 70 de țări, și are ca domeniu de activitate fabricarea de construcții metalice și părți componente ale structurilor metalice (283 angajați);
- Recom Sid S.A. – face parte din grupul de firme Micro Mega HD S.A. și are ca domeniu de activitate fabricarea de construcții metalice și părți componente ale structurilor metalice (220 angajați);

Acestora li se adaugă companii care au doar puncte de lucru în Hunedoara dar sunt mari angajatori, cum ar fi LISA DRAXLMAIER SRL. Cu peste 75.000 de angajați în întreaga lume, DRAXLMAIER Group a ajuns lider în domeniul tehnologic pentru segmentul premium de automobile și avea la sfârșitul anului 2020 la punctul de lucru din Hunedoara în jur de 1200 de angajați. În Municipiul Hunedoara a fost creat Parcul Industrial Hunedoara, singura structură de afaceri din Regiunea Vest autorizată conform ordonanței guvernului nr. 65/30.08.2001, precum și legii nr. 490/11.07.2002. Suprafața parcului este de 19,3 ha, împărțită în 26 de parcele cu suprafețe de 2.500-10.000 mp. Parcelarea este flexibilă, pentru a se putea satisface solicitările specifice ale investitorilor.

Începând cu anul 2016, municipiul Hunedoara pune la dispoziție un sit industrial „Structura de Sprijinire a Afacerilor (SSA) Hunedoara”, amenajat pe o suprafață de 20 ha teren, împărțit în 49 parcele. Terenul aparține domeniului public al municipiului Hunedoara și a fost finanțat din fonduri nerambursabile, prin programul POR 2007- 2013, Axa prioritară 4. În cadrul proiectului a fost realizată o Structură de Sprijinire a Afacerilor (S+P+3E), prin intermediul căreia să crească volumul investițiilor realizate în economia municipiului și implicit crearea a noi locuri de muncă. Rata de creare de noi firme a avut un trend general negativ între 2008 și 2015 scăzând de la 4,32 la 1.000 de locuitori la 2,71, un minim de 1,52 fiind atins în 2013.

Totuși prezența unor industrii intensive în tehnologie, măsurată prin ”Salariații din industriile intensive în tehnologie, inovatoare” (MLPAD – platforma citadini.ro/baza-de-date-urbane/) este semnificativă și în creștere, 17,05 în 2018 față de 14,8 în 2011 (% din total forță de muncă), valoare de aproximativ 2,3 ori peste media valorilor pentru 319 localități din țară. Densitatea întreprinderilor (număr întreprinderi active la 1.000 de locuitori) a scăzut de la 21,7 în 2008 până în 2011 (14,4) după care s-a menținut între 16 și 17).

Densitatea antreprenorială (16,67 la 1.000 de locuitori) se situează sub media valorilor tuturor localităților din România (22,6).

Municipiul Hunedoara, la fel ca întreg județul Hunedoara, nu deține entități de inovare și transfer tehnologic sau institute de cercetare. De altfel, doar două municipii ce nu sunt reședințe de județ din întreaga țară dețin câte o astfel de structură Mediaș și Huși. În

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

regiunea Vest toate cele cinci entități existente sunt în Municipiul Timișoara. Totuși activitatea de cercetare deși limitată se dezvoltă în Facultatea de Inginerie, folosind dotările existente, însă insuficient adaptate la progresul cunoașterii și evoluția tehnologiilor.

Prioritățile de dezvoltare ale Facultății de Inginerie Hunedoara vizează extinderea și modernizarea laboratoarelor de cercetare, cum ar fi laboratoarele în domeniul tehnologiei mediului, de cercetare SCADA, laborator de circuite imprimate, laborator de prototipare cu imprimante 3D și tăietoare laser, etc. Mai mult decât atât, spații și dotări pentru cercetare experimentală, transfer tehnologic, cooperare cu mediul de afaceri și unitățile de învățământ de la nivelul preuniversitar.

Numărul șomerilor și a persoanelor în căutarea unui loc de muncă fluctuează urmând evoluții ale economiei și modificări legislative. Astfel un trend descendent până în 2017 a fost urmat de unul ascendent, pandemia a generat un salt semnificativ și a demonstrat o creștere a cererii pentru competențe scăzute. Cea mai importantă caracteristică a pieței este numărul mare de persoane în vârstă de muncă însă inactivi, fără locuri de muncă stabile, și o neptorivire a cererii cu oferta. Așa cum arată SIDU 2030, oferta de locuri de muncă pentru persoanele cu studii superioare este limitată, insuficientă pentru forța de muncă locală, și confirmă necesitatea dezvoltării unor afaceri cu valoarea adăugată mare care să folosească forța de muncă înalt calificată.

La nivelul județului Hunedoara este înregistrată o cerere ridicată de forță de muncă pentru o paletă largă de meserii/calificări din diverse domenii și sectoare economice, incluzând:

Cererea cea mai mare de forță de muncă este pentru muncitori necalificați în industrie și construcții, lucrători comerciali vânzători și manipulanți, șoferi mașini de mare tonaj, agenți de securitate, ospătari și barmani.

Gradul de ocupare a locurilor de muncă vacante variază între 26% pentru meseria/calificarea sudor manual cu arc electric și peste 90% pentru meseriile/calificările: secretară, asistent personal al persoanei cu handicap grav, șofer autobuz, tâmplar manual/artizanal și lucrător la prelucrarea peștelui.

Datele colectate dovedesc faptul că oferta de forță de muncă din Hunedoara nu satisface nevoile angajatorilor, înregistrându-se un deficit semnificativ pentru calificările solicitate de ei.

Pe de altă parte, activitățile economice dezvoltate în județul Hunedoara nu oferă oportunități de angajare suficiente persoanelor cu calificări înalte, studii superioare, studii post liceale. Cererea cea mai mare de forță de muncă este polarizată pe muncitori necalificați sau calificări specifice din industriile dominante din județ (de exemplu industria confecțiilor, componente auto, construcții transport, HoReCa, comerț).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

1.7. Instituții locale și servicii publice

Conform SIDU Municipiul Hunedoara dispune de o rețea de instituții educaționale care asigură toate nivelele de educație și formare, de la grădinițe până la instituțiile de învățământ superior. Structura unităților de învățământ preuniversitar la nivelul anului 2020 cuprinde:

- **O creșă**, „Căsuța cu pitici”;
- **13 grădinițe** (dintre care 6 cu program prelungit);
- **Șapte unități de învățământ primar și gimnazial**, inclusiv învățământ special, în componența liceelor;
- **Cinci unități de învățământ liceal și tehnic**: Colegiul Național "Iancu de Hunedoara", Colegiul Național de Informatică "Traian Lalescu", Colegiul Tehnic "Matei Corvin", Colegiul Economic "Emanuil Gojdu", Liceul Tehnologic "Constantin Bursan”;
- **O unitate de învățământ superior**: Universitatea Politehnică din Timișoara, cu Facultatea de Inginerie Hunedoara;
- **O școală Postliceală Sanitară**.
- **Alte unități**: Clubul Copiilor și Elevilor Hunedoara, Clubul Sportiv Școlar Hunedoara, Centrul de Pedagogie Curativă Hunedoara.

În municipiul Hunedoara există un număr de 4 cabinete medicale școlare și 4 cabinete școlare stomatologice, care deservește elevii care frecventează unitățile de învățământ din localitate, în timpul programului școlar, 2 centre de sănătate mintală, 1 dispensar medical, 1 farmacie publică, 25 farmacii private, 1 centru de dializă, 1 ambulatoriu, 6 laboratoare medicale.

La nivelul municipiului Hunedoara funcționează 12 centre sociale de zi și de noapte, care vin în sprijinul populației, oferind adăpost pe timp de noapte persoanelor străzii, centre sociale și de recreere pentru persoane vârstnice și centre pentru educație nonformală și voluntariat.

Populația municipiului Hunedoara beneficiază de servicii publice medicale în cadrul spitalului Municipal "Dr. Alexandru Simionescu". De asemenea în cadrul Unității de Asistență Medico-Socială „Părintele Arsenie Boca” (unitate administrată de Direcția de Asistență Socială) pensionarii pot beneficia contra cost de servicii de îngrijire la domiciliu. În cadrul Spitalului „Dr. Al. Simionescu”, activează în anul 2018 un număr de **192 de medici**: 2,63 medici la mia de locuitori domiciliați stabil în Municipiu, însă **numai circa 1,70 medici / 1.000 loc., pentru numărul total de locuitori arondați**. În ultimii ani, se remarcă o **revenire ușoară** a numărului de medici, combinată cu **o creștere a numărului de personal sanitar mediu cu aproape jumătate**, de la 334 de persoane în 2014 la 493 de persoane în 2018 (INS).

În prezent există un număr de 8 parcuri și zone de agrement și 31 de locuri de joacă, amplasate în cartierele municipiului Hunedoara.

Cabinetele medicale de familie private au crescut în mod considerabil de la 5 cabinete în 2004 la 30 în anul 2012, pe când în sectorul public au scăzut în mod semnificativ de la 34 în 2004 la 12 în 2012.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

În domeniul serviciilor sociale, municipiul ofera sprijin persoanelor vulnerabile prin DAS si alti furnizori de servicii. Experienta implementară SDL 2018-2023 arată că în Hunedoara capacitatea furnizorilor de servicii ONGuri este limitată, cei mai multi depind de finanțările prin proiecte, motiv pentru care este nevoie de stimularea si sustinerea lor.

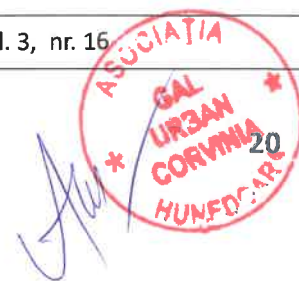
Municipiul are un număr mare de servicii publice pentru populatie, extinzându-se de la utilități, servicii sociale, educative și de sănătate până la servicii culturale si de agrement. Ponderea mare a persoanelor vulnerabile însa creeaza o presiune asupra serviciilor sociale integrate, pentru care resursele bugetare nu sunt suficiente datorită stadarilor de cost insuficiente caracteristice serviciilor sociale publice din România.

1.8. Organizații ale societății civile

În municipiul Hunedoara au fost inventariate 46 de asociații și fundații care au ca și scop susținerea comunității și a populației vulnerabile, sinteza listei acestora fiind prezentată în tabelul de mai jos. Aceste asociații și fundații au o influență semnificativă în dezvoltarea comunității pe diverse paliere.

- Tabel 1. Listă organizații non guvernamental active în Municipiul Hunedoara

Nr. crt.	Denumire ONG	Adresa
1	Asociația Non-Profit L&C Consulting SRL	B-dul Corvin, Nr. 14,cam. 24, 25, 26, 27
2	Fundația de Infoenergetică Sf. Apostol Andrei	Str. C. Brâncuși, Bl.X2 ,cam.5
3	Asociația Amalthea	Str. C. Brâncuși, Bl.X2, cam.47, 48
4	Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Speranța"	Str.C.Brâncuși, Bl.X2, cam.10
5	ACSPHN Cutezătorii	Str. Avram Iancu, Nr. 9 bis
6	Asociația EN-HACORE	B-dul Corvin, Et.1, încăperile 28, 29
7	Asociația Anamaria Teodora	Str. George Enescu, Nr. 7
8	Asociația Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere Cerna	Str. C. Brâncuși, Bl. X2, cam. 6
9	Comitetul Național Român pt. Drepturile Copilului Filiala Hunedoara	Str. C. Brâncuși, Bl. X2, cam. 54
10	Asociația Națională a Surzilor din România	Str. C. Brâncuși, Bl. X2, cam. 4
11	Asociația Umanitară „Betel”	Str. Trandafirilor Nr. 18
12	Asociația Misionar Umanitară „Maranatha”, Hunedoara	Str. Mureșului nr. 17
13	Asociația „Autism lumea mea”	Str. Rândunicii nr. 5, ap. 6
14	Asociația „M.A.M.A.”	Str. G. Enescu nr. 12 bl. 108, ap. 4
15	Asociația Centrul Creștin Raul Vindecării	Str. Ștrandului, nr. 19
16	Fundatia "Artemis" Hunedoara	Str. Avram Iancu, bl. 3, nr. 16

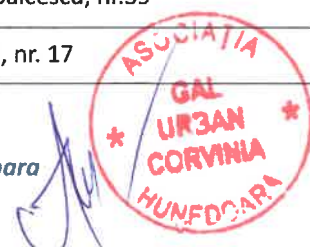
UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

17	Fundația "Christiana" Hunedoara	Str. Avram Iancu, bl.3, ap. 16
18	Asociația Raze de Soare	Str. Primaverii nr. 1
19	Fundatia Mitera	Str. Mierlei, bl. 7, ap. 16
20	Fundatia "Corvinești"	Str. T. Vladimirescu nr. 52
21	Fundatia "Drum Umanitar "	Str. Trandafirilor, bl.21 , ap. 53.
22	Asociația "Oprește-te din Când în Când"	Str. Pinilor, nr.7, bl. 39, sc.B, ap.37
23	Asociația "Pentru Hunedoara Noastră"	Str. Moldovei, nr.8, ap.2
24	Asociația "Aripi să zbor"	B-dul Traian, nr.16, bl. U4, sc.c, ap.43
25	Asociația "Castelanii Huniazilor"	Str. George Enescu, nr. 16, ap.3, parter
26	Asociația "GHI LACHO" Hunedoara	Str. Trandafirilor, nr. 25, bl. 29, sc.a, ap.4
27	Asociația "Phoenix Femina"	Str. Batiz, nr.17, bl. d6, ap.5, et.1
28	Asociația "Rozanina"	Str. Buituri, nr. 33
29	Asociația "Tara Hațegului"	Str. Traian, nr. 43
30	Asociația Apovas	Str. Batiz, nr.13, bl. D4, sc.a, ap.6
31	Asociația Civică Solidaritatea Hunedoreană (ACSH)	Sc. Gen. nr. 1 bld. Corvin nr. 14 cam. 30-32
32	Asociația Creștină Aripi Vindecătoare	Str. Ion Creanga, nr.10, bl. 75, sc.B, et.2, ap.22
33	Asociația Culturală Iancu de Hunedoara-Terra Corvinia	Str. Cuza Voda, nr. 24A
34	Asociația Dar Ceresc	B-dul 1848, nr. 4, bl.4, sc.C, ap. 20
35	Asociația De Dezvoltare Locală	B-dul Traian, nr.49
36	Asociația DiversitasTarsasag	Str. Timotei Cipariu, nr. 29
37	Asociația pentru Dezvoltarea Economiei Sociale- Intervenția Naturii	Str. Ștrandului, nr. 9A
38	Asociația Pentru Prevenirea și Tratarea Tulburărilor de Comportament - Hunedoara	Str. Intrarea Lanului, nr.6, bl. C4, sc .A, et.4, ap.19
39	Asociația Raza Speranței Alexandra	Str. Pinilor, nr.8, bl. 37, sc.C, et.1, ap. 48
40	Asociația Senior Help	Str. Transilvaniei, nr.1, bl. V5, sc.A, ap.11
41	Asociația Umanitară și Culturală Alexa	Str. Nicolae Bălcescu, nr. 2-4, bl. CM 3, ap. 108
42	Asociația Umanitară Timea	Str. Barbu Ștefănescu Delavrancea, bl.J1, ap.18
43	Asociația "For Helpless Childrens Humanitas"	Str. Transilvaniei , nr.6 , bl. C 4 , et.3, ap.16
44	Asociația " Hunedoreanca "	Str. Sergent Major Traian Ciorogariu nr.2
45	Asociația "Peace Over Us"- "Pace Peste Noi " Hunedoara	Str. Nicolae Bălcescu, nr.39
46	Asociația "Iancu de Hunedoara"	Str. Libertății, nr. 17

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- Sursa: prelucrări autori

1.9. Experiența locală privind proiectele cu finanțare europeană

Municipiul Hunedoara se remarcă cu o capacitate foarte bună de atragere de finanțări publice pentru finanțarea investițiilor în infrastructură și capital umane.

Astfel în perioada 2014-2020 este una dintre unitățile administrativ teritoriale cu cele mai multe proiecte atrase finanțate prin Programul Operațional Regional, PNDR (Anghel Saligny). PNRR.

Municipiul Hunedoara a fost unul dintre puținele localități urbane (10% din total) care au avut o SDL finanțată prin mecanismul DLRC. Așa cum se arată în capitolul 2.4 proiectele au avut un rol important în îmbunătățirea situației participanților la proiecte.

S-a remarcat capacitatea GAL de a gestiona un număr mare de proiecte, implementate toate spre finalul perioadei de programare, inclusiv proiecte de infrastructură, cu toate dificultățile întâmpinate inclusiv cele generate de pandemia COVID și înșirata cu creșterea exponențială a prețurilor.

Detalii privind cele mai importante proiecte în Anexa 9.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

2. Identificarea teritoriului vizat de Strategia de Dezvoltare Locală prin abordarea DLRC

2.1. Prezentarea generală a teritoriului SDL

În acest subcapitol este prezentat sintetic teritoriul SDL selectat pentru intervenția DLRC.

2.1.1. Delimitarea teritoriului SDL și întocmirea planului

Conform Atlasului Zonelor Urbane Marginalizate (AZUM), pe baza datelor recensământului din 2011, 28,17% din populația municipiului locuiește în zone marginalizate/dezavantajate, cu ponderile cele mai mari de 5.74% în ZUM și 17,78% în zone dezavantajate pe capital uman. Ponderile populației în zonele dezavantajate pe ocupare și locuire sunt mai scăzute fiind de doar 2,87% și 0,47% din total zone marginalizate/dezavantajate.

Delimitarea Teritoriului SDL s-a făcut pe Planul Urbanistic General (PUG) a municipiului Hunedoara în vigoare, PUG aprobat în 1998 și a avut la bază analize cantitative și calitative cu instrumente adaptate specificului obiectivului.

PUG permite corelarea teritoriului SDL cu unitățile teritoriale de referință, așa cum se vede și pe harta SDL din Anexa1. Având în vedere ca PUG în vigoare datează din anul 1998 și nu conține detalii la nivel de străzi relevante pentru acest studiu, delimitarea a fost completată cu informații colectate din aplicația Google Maps <https://www.google.ro/maps/place/Hunedoara> (Anexa 1).

Procesul de delimitare a plecat de la zonele declarate în SDL 2018-2023, actualizate la care s-au adăugat două zone suplimentare, identificate încă din perioada implementării SDL 2018-2023 și validate prin procese de analiză cantitativă și calitativă, într-o abordare participativă membrii comunității și alte părți interesate.⁴

Toate zonele propuse pentru a fi declarate marginalizate au fost analizate pentru a se verifica satisfacerea criteriilor de validare și includere în SDL.

Astfel, teritoriul de analiză delimitat pentru perioada 2023-2029, este semnificativ extins față de cele 79 de zone marginalizate/dezavantajate din AZUM (din care 8 ZUM, 6 dezavantajate pe capital uman, 2 pe locuire, 9 pe ocupare).

Pentru elaborarea primului SDL al Municipiului Hunedoara și anume 2018-2023, a fost realizat studiul de referință, bazându-se pe recomandările metodologice ale apelului de propuneri, a fost inventariat întregul teritoriu, au fost colectate date pe baza de esantionare, și au fost validate mapele AZUM pe cele patru categorii: marginalizate, dezavantajate pe capital uman,

⁴ Menționăm că în 2017 SDL a fost definit prin identificarea zonelor dezavantajate din AZUM, corespunzătoare mapelor de recensământ, urmată de identificarea străzilor, clădirilor și gospodăriilor aferente fiecărei mape.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

locuire si ocupare. Față de mapele AZUM a fost adăugată o zona marginalizată identificată prin studiul de referință.

Pentru SDL 2023-2029 metodologia de stabilire a SDL s-a bazat pe experienta implementării SDL 2018-2023 și a datelor colectate în această perioadă, îndeosebi în anul 2023 când a fost concentrată cea mai mare parte a proiectelor implementate.

Una dintre concluziile implementării este că în ciuda efectelor pozitive asupra grupurilor țintă sprijinite, datorită faptului că sprijinul a fost de scurta durată si concentrat într-o perioada de 1-2 ani problema marginalizării si vulnerabilitățile de natura sociala, capital uman, locuire si ocupare rămâne critică.

Față de perioada 2017-2023 problema locuirii se refocalizează dinspre blocurile de locuinte sociale spre adăposturile improvizate, problemele de capital uman rămân stringente, în timp ce pentru ocupare Programul Operațional Tranziție Justă are finanțări foarte generoase dedicate județului Hunedoara, pe lângă finanțările Programului Educație și Ocupare.

Analiza cantitativă

Limitările privind microdatele si durata foarte scurtă de timp disponibilă au impus ajustarea metodei studiului de referință la o actualizare a datelor din metodologia folosită în studiul de referință din 2017 pentru implementarea strategiei 2018-2023.

A fost preluată structura SDL 2018-2023 si a fost verificată validitatea mapelor marginalizate si dezavantajate existente.

Metodologia folosită de esantionare pe bază de cote preluată din sondajul anterior este prezentata in apendincele acestei anexe (mai jos)

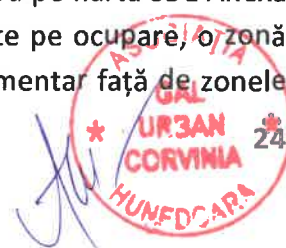
Pentru setul de gospodării și persoane din esantion au fost actualizate datele și au fost recalculat ponderile corespunzatoare criteriilor de validare, asa cum se vede în foile de calcul de validare din baza de microdate.

Premisele adoptate datorită limitărilor mai sus amintite sunt următoarele:

1. Datele privind populația pe mape de recensământ sunt cele de la recensământul din 2011, folosite în AZUM, deoarece cele din recensământul 2021 nu au fost disponibile
2. Datele reflecta populația cu domiciliul în zonă.
3. Toate blocurile de tip ghetou au fost excluse din analiză având în vedere că acestea au fost reabilitate prin SDL 2018-2023 sau prin alte proiecte ale Municipiului Hunedoara.
4. Scopul actualizării datelor esantionului a fost de a verifica în ce măsură criteriile de validare se mențin peste nivelul calculat în 2017.

Rezultatele cercetării au fost analizate și opțiunile de delimitare a zonei au fost discutate cu membrii grupului de lucru, optându-se pentru un teritoriu SDL compus din teritoriul SDL 2018-2023, cu excluderea zonelor ce nu mai fac obiectul strategiei și adăugarea a două noi zone.

Astfel au fost propuse pentru includerea în SDL (delimitată cu linie albastră pe harta SDL Anexa 1) 11 ZUM, 51 zone dezavantajate pe capital uman, 3 zone dezavantajate pe ocupare, o zonă dezavantajată pe locuire. Dintre cele 11 ZUM, 2 sunt zone incluse suplimentar față de zonele

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

SDL 2018-2023 (i) Aleea Biciștiștilor (zonă de adăposturi improvizate), (ii) Fabrica de O₂ (zonă de adăposturi improvizate)

A. Zone urbane funcționale din teritoriul SDL cât și delimitarea teritoriului în zone distincte, subzone și perimetre a fost efectuată la nivel de clădiri și limite de proprietate și este detaliată în **Anexa**.

ANEXA 2: Planul cu delimitarea teritoriului SDL și fotografii relevante din zonele cuprinse.

2.1.2. Principalele caracteristici geografice

Pentru o orientare eficientă pe harta SDL, necesară partilor interesate mai puțin familiarizate cu terminologia DLRC, atât pe perioada elaborării și aprobării SDL cât și pe perioada implementării, teritoriul SDL a fost structurat pe arii relativ omogene care corespund geografic unor cartiere cunoscute ale municipiului. Astfel SDL **acopera următoarele** arii ale municipiului:

- Aria din partea de nord și nord-est a municipiului corespunzătoare cartierelor Micro 5, Micro 6 și Micro 7 (A1)
- O arie din zona centrală a municipiului (A2)
- O arie din partea de sud-vest a municipiului, zona Castel: Str. Constantin Bursan, Str. Furnale (A3)
- O arie în zona Piață (un grup de blocuri sociale) (A4)
- O arie din partea de sud a orașului: Str. Rotarilor, Hășdat (A5)
- O arie din partea de nord denumită Fabrica de Oxigen (adăposturi improvizate) (A6)
- O arie în zona de nord-est: Str. Biciștiștilor (Halda de zgură) (A6)

În zona de nord a municipiului (Micro 5), Zona de nord Fabrica de oxigen, cât și în zona de sud (Castel) proximitatea haldelor de zgură și a terenurilor industriale dezafectate, atrage familii fără venituri care își pot asigura subzistența din comercializarea deșeurilor feroase și neferoase găsite. Acest fapt generează fluxuri de noi locuitori ai zonelor de case improvizate din aceste arii, și face dificilă monitorizarea lor și gestionarea problemelor cu care se confruntă. Condițiile improprii de locuit cât și proximitatea de o zonă industrială contaminată indică riscuri semnificative de îmbolnăviri în aceste zone.

Delimitarea exactă a teritoriului SDL este indicată în Anexa 1, la nivel de străzi, nr, limite de proprietate, limita a UAT. Conform metodologiei au fost delimitate pe întreg teritoriul zonele distincte. Având în vedere dispersia sectoarelor cea mai potrivită structură a fost de delimitare a patru categorii de zone distincte ((i) adăposturi improvizate, (ii) zona de mixtă (preponderent blocuri și în proporție mică case) dezavantajată pe capital uman, (iii) zona mixtă case și blocuri dezavantajată pe ocupare, (iv) zonă distinctă dezavantajată pe locuire (constând într-un bloc de locuințe cu probleme de racordare la utilități, cu populație majoritară de etnie romă).

O descriere a zonelor distincte cu încadrarea exactă a zonelor dezavantajate/marginalizate, a zonelor urbane funcționale este prezentată în Anexa 1.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

2.1.3. Patrimoniul natural

Teritoriul SDL acoperă mai mult de 50% din suprafața municipiului Hunedoara. Astfel SDL se bucură de o mare parte a obiectivelor de patrimoniu natural ale Hunedoarei, între care menționăm principalele parcuri, strandul municipal și zona de agrement Chizid. Se remarcă în această zonă **Padurea Chizid, o arie naturală protejată de interes național**, ce corespunde categoriei “rezervație naturală de tip botanic”. Rezervația se întinde pe o suprafață de 50 ha, fiind un important document fitogeografic ce prezintă etajarea forestieră și intrinseca diversitatea ecosistemelor de tip botanic. Întreaga zonă de agrement are un potențial turistic încă insuficient valorificat care poate crea oportunități de dezvoltare economică și de ocupare a populației din municipiu, cu precădere cei din zona de nord-est din teritoriul SDL. Patrimoniul natural poate fi valorificat și ca mediu pentru o educație ecologică a copiilor și tinerilor din SDL.

2.1.4. Patrimoniul arhitectural și cultural

Pe teritoriul SDL nu au fost identificate zone distincte de intervenție care să aparțină patrimoniului arhitectural și cultural național sau local.

2.2. Comunitatea marginalizată din teritoriul SDL (inclusiv ZUM)

2.2.1. Studiul de referință reprezentativ la nivelul populației din teritoriul SDL

Teritoriul SDL delimitat cuprinde 62 din cele 79 de zone marginalizate/ dezavantajate din AZUM la care s-au adăugat 4 zone noi ce au fost validate prin instrumente cantitative și calitative în două dintre ele au fost identificate și validate în elaborarea SDL 2018-2023, iar două dintre ele au fost identificate în procesul de elaborare a SDL 2023- 2029.

Studiul de referință a fost realizat, conform indicațiilor metodologice ale apelului POCU DLRC, cu scopul de a identifica și analiza problemele persoanelor în risc de sărăcie și excluziune socială la nivel de gospodărie și persoană. Studiul oferă de asemenea posibilitatea analizei problemelor la nivel de ZUM/mapa dezavantajată, zonă distinctă și SDL.

Populația subiect al studiului de referință este reprezentată de persoanele cu rezidențe stabile pe teritoriul SDL, rezultată din însumarea populației mapelor dezavantajate și ZUM-urilor incluse în SDL.

Aceasta se ridică la 13 993 locuitori, din care 13 803 locuitori în SDL 2018-2023, la care se adăugă 190 persoane din zona A6 cu cele două ZUM-uri adăugate (ZUM 10, ZUM 11), din care 1 194 populație romă declarată.

Metodologia s-a bazat pe un mix de metode și instrumente, adaptate contextului și specificului populației studiate.

În Anexa 4 este prezentată metodologia de realizare a studiului de referință și este structurată pe trei secțiuni:

- Context și abordare;
- Metode și instrumente folosite:

- Metode cantitative si calitative de colectare a datelor
- Instrumente de analiză calitativă.

Pe langa acestea sunt atasate in Anexa 4 si 5:

- Anexe privind consultarile cu partile interesate, focus grupurile cu persoane din zonele marginalizate, femei, bărbați, romi si nonromi, focus grupuri cu reprezentantii instituționali si specialistii de la nivel local și
- Chestionarele folosite in sondaje.
- Baza de microdate furnizată în anexa 6 în format Excel include următoarele componente:
 - a. Baza de date persoane arie de analiza (corespunde fisei Studiu de referinta partea I A-E);
 - b. Baza de date gospodarii arie de analiza (corespunde fisei Studiu de referinta partea II F-G);
 - c. Baza de date persoane din SDL (corespunde fisei Studiu de referinta partea I A-E);
 - d. Baza de date gospodarii din SDL (corespunde fisei Studiu de referinta partea II F-G);
 - e. Baza de date validare ZUM din SDL;
 - f. Baza de date validare zone dezavantajate pe capital uman din SDL;
 - g. Baza de date validare zone dezavantajate pe locuire din SDL;
 - h. Baza de date validare zone dezavantajate pe ocupare din SDL;

2.2.2. Validarea și declararea zonei/zonelor urbane marginalizate

Validarea zonelor marginalizate/dezavantajate

Studiul de referinta oferă date cantitative pentru justificarea mentinerii încadrării zonelor marginalizate/dezavantajate din AZUM, inregistrand valori ale indicatorilor peste pragurile minime. Aceste rezultate au fost validate de grupurile de lucru în procesul de consultare.

Conform concluziilor analizei grupului de lucru acestia reprezinta un segment critic din punct de vedere al riscului de sărăcie si excluziune sociala.

Detalii se regăsesc și în anexe.

Rezultatele sondajelor sunt prezentate mai jos pe fiecare categorie/tip de marginalizare/dezavantajare.

Zone de tip ZUM - indicatori pe baza studiului de referinta

Total populatie in cele 11 ZUM: 3 703 ⁵ persoane		Praguri min	Studiu de ref
Capital	Proporția populației de 15-64 de ani care a	22%	48,6%

⁵ la cel 3513 locuitori din SDL delimitat in perioada 2018-2023, se adauga 190 persoane din zonele noi integrate (ZUM10 si ZUM11) ajungând la 3 703.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

uman	absolvit maxim 8 clase (gimnaziu)		
	Proporția persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice	8%	15,58%
	Proporția copiilor și adolescenților (0-17 ani) din populația totală	20,5%	29,13%
Ocuparea forței de muncă	Proporția persoanelor de 15-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii (....)	22,5%	50,78%
	Proporția locuințelor supraaglomerate (< 15,33 m ² pe persoană)	54%	75%
Locuire	Nesiguranță locativă: proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală	12%	67%

Tabel 2. Indicatori de marginalizare ZUM-uri

Din tabelul de mai sus, și din tabelele din secțiunile capital uman, ocupare și locuire (2.3.1, 2.3.2, și 2.3.3) reiese că rezultatele chestionarelor indica un nivel al indicatorilor peste pragurile limita de încadrare în categoriile de dezavantajare (capital uman, locuire, ocupare).

Rezultatele studiului de referință pe fiecare categorie de zonă dezavantajată/marginalizată au fost analizate în GL și validate în cadrul mai larg de consultare (vezi capitolul 4).

Studiul de referință, validat, recomandă GAL, declararea în teritoriul SDL a celor 6 arii definite în anexa 1 (acoperind mape de recensământ din AZUM și zone adiționale).

Criteriul de includere a cel puțin 1 ZUM în teritoriul SDL. SDL include 11 zone ZUM validate cantitativ și calitativ prin studiul de referință și consultările cu actorii locali relevanți, asumate de GAL ca puncte focale ale SDL.

Pe baza datelor studiului de referință și concluziilor procesului de validare, GAL a emis o decizie de declarare a zonei SDL cu elementele sale componente, zone dezavantajate/marginalizate și zone funcționale descrise în capitolele următoare. Decizia atașată în **Anexa**.

ANEXA 7: Decizia GAL privind delimitarea teritoriului SDL și declararea ZUM selectate din teritoriul SDL (care în prealabil au fost validate)

2.3. Analiza diagnostic a nevoilor, resurselor și problemelor populației din teritoriului SDL

2.3.1. Populația și caracteristicile demografice

Populația din SDL se ridică la 13 993 persoane (locuitori cu domiciliul stabil conform recensământului din 2011) și populația identificată în zonele de adăposturi improvizate, în care au fost delimitate atât zone marginalizate ZUM cât și zone dezavantajate pe capital uman, locuire și ocupare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Cele **11 ZUM-uri** identificate in **AZUM** sunt concentrate in partea de nord/ nord-est a municipiului zona Piata si zona Castel. Ca **zone distincte** au fost stabilite: (i) zona de adaposturi improvizate din zona de nord si zona Castel, la care s-au adăugat zonele de adăposturi improvizate Bicicliștilor-Haldă si Fabrica de oxigen (marcate cu aria A6 pe hartă). Au mai fost delimitate ca zone distincte: zona de blocuri in Micro 5, 6, 7 (cod 3.1 si 3.2), zona de blocuri Centrala (cod 3.3.) si (ii) zona de case, cod 3.4.1. si 3.4.2. zona Hasdat.

Cei 650 de locuitori din zonele dezavantajate pe ocupare se regasesc in aceeasi arie Micro 5, 6, 7.

Populatia roma declarata conform recensamantului 2011 si **AZUM** depaseste 10% din populatie in urmatoarele zone:

- **3 ZUM-uri:** (i) zona Piata 2.3.1. cu 12% populatie roma, (ii) zona Micro 6/ 7 cod 2.2.4, 2.2.5 - 12% si (iii) Micro 5 cod 2.1.3. - 61%.
- In cele **doua zone de adaposturi improvizate** conform anchetei intreprinse de serviciul de asistenta sociala a primariei 100 % sunt populatie roma.
- **2 zone distincte de blocuri** in Micro 6/7 din categoria mapelor dezavantajate pe capital uman (12% pondere in total populatie mapa) si in **zona distincta de case Hasdat-Rotarilor Serei** cu o pondere medie de 16,9%)

Pe baza datelor tabele 7, 8 si 9 care sintetizeaza indicatorii de marginalizare/dezavantajare pe categorii de mape se constată următoarele:

- structura populatiei din ZUM-uri indica o pondere a copiilor si adolescentilor (0-17 ani) de peste 29%%
- In ZUM-urile critice (zonele de adaposturi improvizate) aceasta este de 42%
- In zonele dezavantajate pe capital uman conform datelor studiului de referinta ponderea copiilor si adolescentilor este de peste 23%
- Numarul persoanelor cu dizabilități este ridicat in ZUM-uri ponderea lor fiind de peste 14% iar in zonele dezavantajate pe capital uman pe baza studiului de referinta este de 16,48%
- Nivelul de educatie este scazut cu peste 45% pondere a populatiei (15-64 de ani) care are maximum 8 clase in ZUM-uri (in zonele de adaposturi fiind chiar de 97 - 100%).

Zone dezavantajate pe capital uman - indicatori pe baza studiului de referinta

Total populatie: 9 260 persoane

		Praguri minimale	Rezultate studiu de referinta
Capital uman	Proporția populației de 15-64 de ani care a absolvit maxim 8 clase (gimnaziu)	22%	23,18%
	Proporția persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice	8%	16,48%

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Proporția copiilor și adolescenților (0-17 ani) din populația totală	20,5%	23,46%
--	-------	--------

Tabel 3. Indicatori mape dezavantajate capital uman

Datele colectate din studiul documentar și prin metodele calitative – focus grupuri, interviuri, consultări în grupul de lucru completează imaginea reliefată de datele studiului de referință privind populația din SDL și trasaturile sale relevante din perspectiva riscului de marginalizare și excluziune socială.

Astfel datele statistice indică la nivelul întregului municipiu o tendință de scădere a tinerilor sub 35 de ani, cei mai mulți optând pentru a lucra în străinătate. Aceasta se coroborează cu creșterea ponderii varstnicilor peste 65 de ani care în multe cazuri au responsabilitatea copiilor minori rămași acasă. Rezultă implicit o creștere a populației care nu generează venituri pentru familie și care au nevoie de sprijin. Astfel copiii, varstnicii și persoanele cu dizabilități reprezintă segmente critice ale populației SDL, așa cum se vede din datele de mai sus având o pondere ridicată.

Ajutoarele sociale de care pot beneficia atât prin sistemul de educație cât și cel de asistență socială sunt scăzute și nu pot asigura un nivel de trai decent. Inițiativele de sprijin pentru aceste categorii ale UAT, ONG-uri și parteneriate au avut un efect pozitiv, însă au fost insuficiente pentru dimensiunea populației care necesită sprijin.

Există în municipiu pe lângă serviciile gratuite ale UAT și servicii private de asistență și îngrijire pentru varstnici, de educație pentru copii, însă fiind contracost sunt prohibitive pentru aceste segmente cu venituri scăzute. Din interviuri a rezultat necesitatea unui "liant" al acestor inițiative care să asigure o mai eficientă cooperare între UAT și diversii furnizori de servicii (ONG-uri), fluentă a finanțării complementare de infrastructură și prestarea de servicii, resurse pentru creșterea capacității furnizorilor de operare dar și de atragere de fonduri suplimentare, sustenabilitatea proiectelor prin preluarea operării infrastructurilor create de furnizori parteneri. O strategie pentru dezvoltare locală și grupul de acțiune locală reprezintă o premisă favorabilă soluționării problemelor.

2.3.2. Ocupare, mediul de afaceri și protecție socială

Datele privind ocuparea în municipiul Hunedoara stabilesc contextul în care comunitatea SDL se încadrează.

Având în vedere specificul delimitării SDL și a zonelor distincte, ZUM-uri și mape dezavantajate, nu au putut fi prelucrate date statistice și administrative pe ultimii ani pe aceste dimensiuni teritoriale.

Studiul de referință oferă câteva date sintetice privind situația ocupării pe teritoriul SDL.

Astfel în cele 11 ZUM-uri incluse în SDL proporția persoanelor între 15 și 64 de ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii este de peste 50%.

În zonele de adăposturi improvizate au relevat o situație extrem de gravă și anume în zona Castel, Bicicliștilor și Fabrica de oxigen.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Sondajul efectuat în zona distinctă dezavantajată pe ocupare a indicat conform tabelului 10 un nivel de 25% a ponderii persoanelor neincadrate pe piața formală a muncii. În analizele cu grupul de lucru a explicat acest fapt ca o distorsiune, generată de accesul dificil la persoanele din această categorie. Grupul de lucru a recomandat menținerea mapei dezavantajate pe ocupare în teritoriul SDL.

**Indicatori zone dezavantajate pe ocupare pe baza studiului de referință
(total populație mape 650)**

Criterii / Dimensiune	Indicatori cheie	Praguri minimale	Rezultate studiu de referință
Ocuparea forței de muncă	Proporția persoanelor de 15-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii (....)	22,5%	25,49%

Tabel 4. Indicatori mape dezavantajate pe ocupare

Datele colectate prin metode calitative relevă mai multe dificultăți legate de creșterea gradului de ocupare în comunitățile marginalizate.

Piața muncii din municipiul Hunedoara oferă oportunități de angajare care nu pot fi satisfăcute cu resursele umane disponibile.

Firmele existente și-au extins capacitatea (Draxlmaier Automobile), noi investitori își exprimă interesul pentru Hunedoara, beneficiind de terenurile industriale disponibile, însă toți se confruntă cu aceeași problemă. Similar IMM-urile au o cerere în creștere de lacuși, sudori, instalatori, lucrători în construcții, croitori, cusători, tamplari.

În fapt în municipiu coexistă un segment de someri de înaltă calificare (care nu sunt localizați în ZUM) pentru care nu există oferte de locuri de muncă însă proporția lor este mică, 10% din somerii înregistrați, cu o cerere semnificativă de forță de muncă pentru anumite calificări ce nu poate fi satisfăcută.

De cealaltă parte cererea pentru calificări din partea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă nu se potrivește piete. De exemplu în ultimii ani cele mai multe cereri au fost pentru coafeza, stilist, cosmeticiana și altele similare, pentru care nu există oferte de muncă iar piața locală pentru activitatea antreprenorială este limitată.

În jur de 30% din somerii înregistrați sunt persoane peste 45 de ani, iar aproximativ 40% au o sursă de venit de la rude care lucrează în străinătate. Aceștia reprezintă categorii cu nevoi speciale de asistență pentru găsirea unui loc de muncă și integrarea în organizație, datorită atitudinii negative față de ofertele primite.

O mare parte a somerilor și persoanelor fără loc de muncă din comunitatea marginalizată nu au motivație pentru a se angaja și mai mult decât atât de a se forma într-o meserie/profesie cerută pe piața forței de muncă. Frecvent participarea la un curs de formare este motivată de suma de bani plătită pe durata cursului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Chiar și în situația găsirii unui loc de munca stabilitatea este scăzută, explicația somerilor fiind că se simt discriminați, ca angajatorul nu îi dorește.

Experiența ALOFM indică necesitatea unor servicii personalizate, cu resurse adecvate, inclusiv soluții inovative de schimbare a atitudinii, acestea nesuprapunându-se pe serviciile serviciului public de ocupare, fiind complementare.

În municipiul Hunedoara nu sunt disponibile spații adecvate pentru furnizarea de servicii de ocupare, un astfel de spațiu oferind premisele dezvoltării unei capacități la nivelul municipiului de a dezvolta capitalul uman disponibil pentru a asigura resursele necesare operatorilor economici.

Un număr de factori favorabili unor servicii de ocupare cu impact

- Existența unor furnizori de servicii de ocupare în municipiu
- Experiența anterioară bogată în servicii de ocupare, inclusiv prin proiecte cu finanțare europeană
- Interesul angajatorilor de a contribui cu resurse materiale și financiare la succesul serviciilor de ocupare pentru a-și asigura forța de muncă necesară.
- Creșterea salariului minim pe economie poate diferenția mai bine veniturile din muncă prestată de veniturile din ajutoare sociale, oferind o motivație pentru angajare.

Studiul de referință oferă informații privind gospodăriile și persoanele care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii, la nivel de fiecare zonă distinctă/ mapă marginalizată/dezavantajată.

2.3.3. Locuire și acces la utilități

Problemele de natură locuirii sunt mai vizibile și au un impact mai puternic asupra opiniei publice dar și a vieții personale a persoanelor în cauză.

Dacă în SDL 2018-2023 blocurile de tip ghetou reprezentau o problemă critică a municipiului, acestea au fost renovate atât prin intervențiile SDL, cât și prin alte proiecte ale UAT.

Rămâne prioritate problema familiilor care locuiesc în adăposturi improvizate.

Locuintele constau în baraci, foste garaje, rulote, case vechi în stare avansată de degradare. Aceste zone adapostesc un număr de 110 persoane în două zone distincte (așa cum s-a prezentat și în capitolele anterioare). Problema locuirii este agravată de lipsa actelor de identitate, înregistrarea lor, adicții (care sunt explicate în secțiunea 2.3.5.1).

Indicatori zone dezavantajate pe locuire pe baza studiului de referință **(total populație mape 380)**

		Praguri minimale	Rezultate studiu de referință
Locuire	Proporția locuințelor supraaglomerate (< 15,33 m ² pe persoană)	54%	100%
	Nesiguranță locativă: proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în	12%	18,18%

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

proprietate personală

Tabel 5. Indicatori zone dezavantajate pe locuire

Zona adaposturilor improvizate este o zonă cu o problemă complexă, nu doar de locuire, motiv pentru care măsurile integrate sunt abordarea sustenabilă pentru ieșirea din marginalizare a acestor grupuri cu un grad înalt de vulnerabilitate.

2.3.4. Accesul la instituții și servicii publice

Tabelul 2 prezintă în detaliu date privind principalele servicii de sănătate, educație, recreere, precum și la infrastructura medico-socială existentă.

Zona cu densitatea cea mai mare a populației aflate în ZUM-uri este zona Micro 5, 6, 7. Accesul la serviciile de educație sunt bune pentru școala primară și gimnazială, având două școli cu câte două corpuri de clădire acoperind întreaga zonă. Se constată o insuficiență a serviciilor de educație timpurie prescolară în zonă. Prin cabinetele medicale și stomatologice de pe lângă școli se asigură accesul elevilor la servicii medicale. Primăria se preocupă de îmbunătățirea calitatii lor, însă resursele nu sunt suficiente. Accesul la servicii de sănătate la nivelul spitalului municipal este mai dificil, însă se poate asigura prin transportul public apreciat ca satisfăcător, (conform PMUD). Consultările efectuate au evidențiat opinia comunității potrivit căreia accesul la farmacie și servicii medicale trebuie îmbunătățit.

O deficiență la nivelul întregului municipiu este absența unui cinematograful, a salilor și terenurilor de sport, accesibile gratuit. Oportunitățile de petrecere a timpului liber sunt limitate pentru adulți, atâta timp cât pentru elevii școlilor sunt active și îi implică în numeroase activități extracuriculare.

Toate acestea reprezintă o barieră în întărirea coeziunii comunității dar și educației în general și educației civice în particular.

Spatiile de joacă pentru copii în zona Micro 5, 6, 7 sunt puține, dar și cu dotări învechite care nu asigură securitatea copiilor.

Liceele și școlile profesionale, facultatea, serviciile de asistență socială, la fel ca și spitalul se află în partea de sud a teritoriului SDL, accesul din zona Micro necesitând mijloace de transport în comun.

Serviciile sociale pentru vârstnici sunt limitate, se găsesc în zona Spitalului Municipal și zona Rotarilor Hasdat – ca azile și centre de îngrijire. De asemenea, în zona de sud există și un centru de urgență pentru victime ale violenței în familie, aflat în administrarea UAT.

Un centru de recreere pentru tineri a funcționat cu câțiva ani în urmă în zona centrală și a fost apreciat ca util și a fost renovat recent și funcționează cu succes.

De asemenea s-a evidențiat lipsa unui centru pentru persoane cu dizabilități de tip respirator care completează alte servicii de îngrijire și asistență pentru aceștia, oferind familiilor momente de respiro prin lăsarea persoanei cu dizabilități pentru o perioadă limitată de timp în grija centrului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Anexa 8

Tabel 2. Minimul de date privind accesul populației din teritoriul SDL la servicii publice și infrastructură socială

		Zona distinctă identificată pe teritoriul SDL	Existență DA/NU	Dacă se bifează DA, indicați numărul	Dacă se bifează NU, indicați distanța în km de la centrul zonei distincte până la cel mai apropiat
#1 Zonă distinctă Micro 5					
Medical	Spital/ Dispensar	- Cabinet medical școlar Voicu Oana; - Cabinet medical școlar Talfes Nora;	DA	2	-
	Medic	-	NU	-	2,2 km
	Dentist	- Cabinet medical școlar stomatologic Pasat Nicoleta; - Cabinet medical școlar stomatologic Gruber Dana;	DA	2	-
Învățământ	Preșcolar, din care:				
	▶ Creșă	-	NU	-	1, 7 km
	▶ Grădiniță	- Grădinița Dumbrava Minunată; - Grădinița PN1; - Grădinița Pn - Zori De Zi; - Grădinița - Floarea Soarelui;	DA	4	-
	Primar/Gimnazial	- Școala Gimnazială Nr. 2, Corp A; - Corp B, fosta	DA	3	-

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

		Zona distinctă identificată pe teritoriul SDL	Existență DA/NU	Dacă se bifează DA, indicați numărul	Dacă se bifează NU, indicați distanța în km de la centrul zonei distincte până la cel mai apropiat
Dotări sportive/recreative		Școală Generală nr. 11; - Corp I, Fosta Școală Generală Nr.8			
	Școală după școală	-	NU	-	2,2 km
	Liceal/ Universitar	-	NU	-	1 km - 2,2 km
	Teren de sport	-	NU	-	0,5 – 2,2 km
	Sală de sport	-	NU	-	2, 2 km
Dotări sportive/recreative	Cămin cultural/sală cinematograf etc.	- Loc de joacă, Str. Independenței; - Loc de joacă, Str. Zambilelor - Loc de joacă, Str. B-dul Traian; - Loc de joacă, Str. Eroilor; - Loc de joacă, Str. Jiului; - Loc de joacă, Str. Câmpului (2); - Loc de joacă, B-dul Dacia (3); - Loc de joacă, Str. Căprioarei; - Loc de joacă, Str. Runcului (2)	DA	13	-
#2 Zonă distinctă Micro 6					
Medical	Spital/ Dispensar	- Cabinet medical școlar Cismaș Paula	DA	1	-
	Medic	-	NU	-	1,8 km
	Dentist	-	NU	-	1,8 km

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

		Zona distinctă identificată pe teritoriul SDL	Existență DA/NU	Dacă se bifează DA, indicați numărul	Dacă se bifează NU, indicați distanța în km de la centrul zonei distincte până la cel mai apropiat
Învățământ	Preșcolar, din care:				
	▶ Creșă	- Creșa Săptămânală Nr. 1 - Căsuța Cu Pitici	DA	1	-
	▶ Grădiniță	- Grădinița PN6; - Grădinița - Prichindelul; - Grădinița PN5	DA	3	-
	Primar/ Gimnazial	- Școala Gimnazială Nr.1, Corp A; - Corp B, fosta școală generală nr. 12	DA	2	-
	Școală după școală	-	NU	-	1,5 km
	Liceal/ Universitar	- Colegiul Economic "Emanuil Gojdu"	DA	1	-
Dotări sportive/ recreative	Teren de sport	- Teren de sport Colegiul Economic "Emanuil Gojdu"	DA	1	-
	Sală de sport	-	NU	-	1 - 1,5 km
	Cămin cultural/sală cinematograf etc.	- Centrul de zi Lumină și Speranță; - Loc de joacă, Str. Pinilor (2); - Loc de joacă, Str. Trandafirilor; - Loc de joacă, Str. Viorele; - Loc de joacă, Str.	DA	8	-

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

		Zona distinctă identificată pe teritoriul SDL	Existență DA/NU	Dacă se bifează DA, indicați numărul	Dacă se bifează NU, indicați distanța în km de la centrul zonei distincte până la cel mai apropiat
		Arenei; - Loc de joacă, Str. Gh Lazăr; - Loc de joacă, Str. Topârceanu; - Loc de joacă, Str. Piața Eliberării			
#3 Zonă distinctă Piață					
Medical	Spital/ Dispensar	- Spitalul Municipal "Dr. Alexandru Simionescu"; - Unitatea De Asistență Medico Socială Părintele Arsenie Boca; - Cabinet medical școlar Voicu Oana; - Cabinet medical școlar Cismaș Paula; - Cabinet medical școlar Stancu Mihaela; - Cabinet medical școlar Talfeș Nora	DA	6	-
	Medic	-	NU	-	0,5 km
	Dentist	- Cabinet medical școlar stomatologic Neamț Carmen	DA	1	-
Învățământ	Preșcolar, din care:				
	▶ Creșă	-	NU	-	2 – 1,2 km

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

		Zona distinctă identificată pe teritoriul SDL	Existență DA/NU	Dacă se bifează DA, indicați numărul	Dacă se bifează NU, indicați distanța în km de la centrul zonei distincte până la cel mai apropiat
	▶ Grădiniță	- Grădinița PP + PN- Licurici	DA	1	-
	Primar/Gimnazial	- Fosta Școală De Muzică	DA	1	-
	Școală după școală	- Școala Postliceală Sanitară Hunedoara	DA	1	-
	Liceal/ Universitar	- Colegiul Tehnic "Matei Corvin"; - Colegiul National "Iancu De Hunedoara"; - Liceul Tehnologic "Constantin Bursan"; - Colegiul Național De Informatică "Traian Lalescu"	DA	4	-
Dotări sportive/ recreative	Teren de sport	- Stadionul Constructorul; - Teren de sport Colegiul Tehnic "Matei Corvin"; - Teren de sport Colegiul National "Iancu De Hunedoara"	DA	1	-
	Sală de sport	-	NU	-	0,5 – 1 km
	Cămin cultural/sală cinematograf etc.	- Serviciul de îngrijire si asistenta la domiciliu; - Parc Corvinul	DA	2	-

#4 Zonă distinctă Centru

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

		Zona distinctă identificată pe teritoriul SDL	Existență DA/NU	Dacă se bifează DA, indicați numărul	Dacă se bifează NU, indicați distanța în km de la centrul zonei distincte până la cel mai apropiat
Medical	Spital/ Dispensar	- Cabinet medical școlar Voicu Oana; - Cabinet medical școlar Tălfeș Nora	DA	2	-
	Medic	-	NU	-	0,8 km
	Dentist	-	NU	-	0,8 km
Învățământ	Preșcolar, din care:				
	▶ Creșă	-	NU	-	1,8 - 2 km
	▶ Grădiniță	- Grădinița PP1; - Grădinița Piticot; - Grădinița PN4	DA	3	-
	Primar/Gimnazial	- Școala Gimnazială Nr.7; - Școala Generală Nr.3; - Școala Gimnazială Nr.6	DA	3	-
	Școală după școală	-	NU	-	0,8 km
	Liceal/ Universitar	-	NU	-	0,8 km
Dotări sportive/ recreative	Teren de sport	- Stadionul Corvinul	DA	1	-
	Sală de sport	- Sala de sport Școala Generală Nr.3; - Sală de sport Constructorul	DA	2	-
	Cămin cultural/sală cinematograf etc.	- Casa de cultură; - Centrul de recreere pentru pensionari; - Loc de joacă, Str. Munteniei;	DA	9	-

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

		Zona distinctă identificată pe teritoriul SDL	Existență DA/NU	Dacă se bifează DA, indicați numărul	Dacă se bifează NU, indicați distanța în km de la centrul zonei distincte până la cel mai apropiat
		- Loc de joacă, Str. Transilvaniei; - Loc de joacă, Str. Poștei; - Parcul Tineretului - Parc Place; - Parc Central; - Bazinul de înot			
#5 Zonă distinctă Hășdat					
Medical	Spital/ Dispensar	-	NU	-	1 km
	Medic	-	NU	-	1 km
	Dentist	-	NU	-	1 km
Învățământ	Preșcolar, din care:				
	▶ Creșă	-	NU	-	2,5 km
	▶ Grădiniță	-	NU	-	1 – 3 km
	Primar/Gimnazial	-	NU	-	1 – 3 km
	Școală după școală	-	NU	-	1 km
	Liceal/ Universitar	-	NU	-	1 – 3 km
Dotări sportive/ recreative	Teren de sport	-	NU	-	1- 2,5 km
	Sală de sport	-	NU	-	1- 2,5 km
	Cămin cultural/sală cinematograf etc.	- Adăpostul de urgență pe timp de noapte; - Centrul social Multifuncțional pentru Persoane Vârstnice	DA	2	-
#6 Zonă distinctă Castel					
Medical	Spital/ Dispensar	-	NU	-	1,5 km
	Medic	-	NU	-	1,5 km
	Dentist	-	NU	-	1,5 km
Învățământ	Preșcolar, din care:				

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

		Zona distinctă identificată pe teritoriul SDL	Existență DA/NU	Dacă se bifează DA, indicați numărul	Dacă se bifează NU, indicați distanța în km de la centrul zonei distincte până la cel mai apropiat
	▶ Creșă	-	NU	-	2,5 km
	▶ Grădiniță	-	NU	-	1 – 3 km
	Primar/ Gimnazial	-	NU	-	1 – 3 km
	Școală după școală	-	NU	-	1,5 km
	Liceal/ Universitar	-	NU	-	1,5 – 3 km
Dotări sportive/ recreative	Teren de sport	-	NU	-	1,5 – 2 km
	Sală de sport	-	NU	-	1,5 – 2 km
	Cămin cultural/sală cinematograf etc.	-	NU	-	0,5 – 3 km

2.3.5. Analiza problemelor comunitare ale diferitelor zone distincte din teritoriul SDL, cu accent pe ZUM

2.3.5.1. Persoanele aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială

Analiza persoanelor aflate în risc de sărăcie s-a efectuat pe bazele de date ale studiului de referință, coroborand datele colectate prin sondaje cu datele administrative din care au fost selectate persoanele din teritoriul SDL, grupati de zone. Acestea au fost completate cu informații colectate prin metodele calitative.

Baza de date a permis identificarea grupului tinta a interventiilor SDL, structurat pe segmente corespunzatoare tipurilor relevante de categorii de situatii de risc de sărăcie si excluziune sociala. Principalele probleme sunt concis prezentate mai jos.

Un număr mare de gospodarii si persoane care nu au asigurate venituri din contracte de munca stabile sau activitati antreprenoriale. Din 1056 de persoane incluse în esantionul din Studiul de referinta doar 198 au declarat ca au un loc de muncă generator de venituri pentru familie.

Datele administrative disponibile la 1 noiembrie 2023 pe teritoriul SDL indică o situație mai dificilă decât în urmă cu cinci ani, numărul persoanelor beneficiare fiind aproape dublu:

- 200 de familii beneficiaza de ajutor social (VMG);
- 100 de familii beneficiază de VMG+ASF
- 60 de familii beneficiaza de alocații de sustinere a familiei (ASF);
- 445 de persoane cu dizabilitati (handicap grav) sunt beneficiare de indemnizații;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- 350 de persoane cu dizabilități au asistent personal;

Conform ALOFM în Hunedoara au fost identificate ca neavând un loc de muncă de muncă generator de venituri pentru familie.

Problema lipsei unor venituri care să le asigure este acută în ZUM-uri unde se coroborează cu alți factori de marginalizare și excluziune socială, ce se constituie în bariere de gasire a unui loc de muncă și de integrare.

Persoane fără acte de identitate. Serviciul asistentă socială monitorizează situația persoanelor fără acte de identitate luând măsuri de soluționare a problemelor. Cu toate acestea se înregistrează permanent noi cazuri, datorită sosirii unor noi locatari care se adapostesc în zona fără a fi înregistrați, însă înregistrările tardive sunt ocazionale și nu reprezintă o problemă.

Diverse grupuri cu risc de sărăcie și excluziune socială,

- 27% din persoanele din studiul de referință din ZUM au declarat adicții cum ar fi dependența de tutun câteva cazuri izolate au menționat alcoolul
- Un număr mare de varstnici peste 200 au fost identificați în implementarea sDL 2018-2023 aceștia rămân în continuare o cerere de servicii semnificativă. În prezent 50 de varstnici beneficiază de serviciile DAS.

De menționat că prin SDL au fost furnizate servicii pentru mame minore la acea dată (1% era ponderea în total mame) în prezent nu mai sunt cazuri.

Aspecte specifice zonelor distincte critice

ZUM 9, zona Castel – adaposturi improvizate

- Consta în 2 gospodării amenajate în garaj improvizat, rulota, 1 construcție foarte degradată, și barăci.
- În comunitate sunt aproximativ 35 persoane, nu sunt racordați la utilități, se încălzesc cu sobe improvizate în care ard diverse deseuri de multe ori toxice, doar două persoane au contracte de muncă.
- Se înregistrează un nivel ridicat al abandonului școlar, violenței în familie, dependența de tutun și alcool, analfabetism, condiții insalubre și grupuri sanitare improvizate.
- Întreaga comunitate este romă.

Sinteza indicatorilor de marginalizare în tabelul 8.

ZUM 10, zona Biciclistilor halda, FN – adaposturi improvizate

- Constă în 21 gospodării, amenajate în baraci și incluzând o populație de aproximativ 54 de persoane din care 54 romă (100%)
- Nicio persoană din comunitate nu a absolvit mai mult de 8 clase, 36% sunt copii și adolescenți, iar 14% au dizabilități care le limitează activitățile zilnice. Niciun membru al comunității între 15 și 64 de ani nu este încadrat pe piața formală a muncii. Locuințele sunt de dimensiuni mici, 7-8 mp, astfel încât toți se confruntă cu supraaglomerarea.
- Se înregistrează un nivel ridicat al abandonului școlar, violenței în familie, dependența de tutun și alcool, analfabetism, condiții insalubre și grupuri sanitare improvizate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

ZUM 11, zona Fabrica de oxigen, FN – adaposturi improvizate

- Constă în 9 gospodării, amenajate în baraci și incluzând o populație de aproximativ 19 de persoane din care 19 roma (100%)
- Doar două persoane au absolvit mai mult de 8 clase, 40% sunt copii și adolescenți, iar niciun membru al comunității între 15 și 64 de ani nu este încadrat pe piața formală a muncii. Locuințele sunt de dimensiuni mici, 7-8 mp, astfel încât totuși se confruntă cu supraaglomerarea.
- Se înregistrează un nivel ridicat al abandonului școlar, violentei în familie, dependența de tutun și alcool, analfabetism, condiții insalubre și grupuri sanitare improvizate.
- Sinteză indicatorilor de marginalizare în tabelul 8

Blocuri cu locuințe private

Oțelarilor 1A – bloc privat, include aproximativ 190 de camere de tip garsoniera, supraaglomerate, cu o pondere de 60% populație roma.

Blocul se găsește într-o stare de depreciere gravă, insalubră, cu o imagine dezastruoasă în centrul municipiului.

Zona blocuri Micro 5, 6 și 7, Centru, dezavantajate pe capital uman.

Problemele specifice zonei sunt de natură condițiilor și stilului de viață. Astfel se înregistrează un nivel scăzut de educație, număr mare de persoane cu dizabilități sau boli cronice, pondere ridicată a copiilor în total populație. Conform informațiilor culese prin interviuri în zona Micro 6 și 7 aferente școlii generale nr 1 sunt peste 400 de copii, provenind în mare măsură din familii sărace, dezorganizate sau sunt copii rămași în grija bunicilor sau a rudelor, la care se adaugă cei 190 de persoane înscrise în programe de a doua șansă.

Studiul de referință și focus grupurile au evidențiat o paletă de probleme largă incluzând: violență în familie, consum de alcool și droguri încă de la vârste fragede, risc de abuz și neglijare a copiilor, persoane vârstnice care au nevoie de ajutor sau sprijin permanent.

Efectele acestei situații se reflectă în primul rând în participarea copiilor la școală și performanțele lor școlare afectate de condițiile din familie. Familiile nu îi încurajează să meargă la școală și în multe situații abandonul se produce datorită problemelor din familie. Chiar dacă statisticile arată că rata abandonului în ciclul primar și gimnazial a crescut ușor în ultimii ani, statisticile privind abandonul la nivel gimnazial este alarmant și confirmat de cadrele didactice din școli. Se înregistrează un fenomen de mobilitate a elevilor care întrerup studiile pentru a pleca în străinătate și se întorc după o perioadă.

Copiii, vârstnicii și persoanele cu dizabilități sunt categorii care au nevoie de servicii sociale dedicate pentru a-și îmbunătăți calitatea vieții, prin oportunități de educație, instruire, participare la evenimente culturale, sportive, științifice, recreative pe care familiile lor nu le pot oferi.

Segmentul grupuri vulnerabile expuse abuzului, adicțiilor necesită atenție specială pentru a evita sau ieși din situația de abuz și dependență în care se află.

Zone de case dezavantajate din punct de vedere al capitalului uman - Hasdat

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Zona prezintă probleme similare zonelor distincte Micro 5,6,7, având un caracter mai evident al caracteristicilor populației roma. Comunitatea este extinsă, având 426 de persoane cu o pondere de 16,9% populație roma declarată. Nevoile sunt similare zonei anterioare privind serviciile de educație și asistență socială.

2.3.5.2. Problemele comunitare din perspectiva cetățenilor și a autorităților/instituțiilor

Problemele comunitare din perspectiva cetățenilor și a autorităților/instituțiilor au fost identificate utilizând atât metode cantitative, cât și calitative. S-a aplicat un sondaj de opinie conform Documentului suport B, la care au răspuns 330 de respondenți și un chestionar în cadrul întrunirilor de consultare răspuns 262 de persoane (Anexa 3). S-au organizat două focus grupuri în fiecare ZUM (anexa3) și 2 focus grupuri cu reprezentanții ai sectorului privat, sectorului public și ai societății civile, reprezentanții instituționali și specialiștii de la nivel local (anexa 3). **Problemele prioritare identificate de cetățeni sunt:** blocuri de locuințe în stare avansată de degradare; lipsa utilităților și a curățeniei care cauzează incidența crescută a bolilor determinate de lipsa igienei elementare; sărăcia mare determinată de accesul greu la locurile de muncă, din cauza analfabetismului și a lipsei de calificare; violența crescută în familie și pe străzi; discriminarea etnică; școli, grădinițe, creșe; și spații de joacă și recreere insuficiente (în contextul în care în cartierele Micro 6 și Micro 7 sunt estimativ 800 de copii) –abandonul școlar ridicat datorită lipsurilor materiale; lipsa spațiilor verzi din jurul blocului, a parcurilor și modalităților de a petrece timpul liber; lipsa locurilor de muncă, lipsa farmaciilor și a cabinetelor medicale.

Focus grupurile cu societatea civilă au relevat următoarele aspecte prioritare: lipsa unui centru comunitar, a unei cantine pentru copii, a unui centru after-school; violența în școală; consum crescut de droguri în școli; lipsa serviciilor de consiliere pentru copii cu probleme, care provin din familii dezorganizate; număr ridicat de bătrâni rămași fără sprijin, fără acces la servicii medico-sociale; familii disfuncționale, o rată mare a persoanelor plecate la muncă în străinătate, lăsând copii și bătrâni fără sprijin; părinții și tutorii legali nu fac față cerințelor școlii, nu pot să își sprijine copiii și nu știu să își învețe copiii să desfășoare diferite activități de bază (gătit, spălat etc); număr mare de copii cu dizabilități, lipsa de implicare a membrilor comunității în rezolvarea problemelor identificate, lipsa de interes a locuitorilor de a-și schimba viața; absolvenții preferă ajutorul de șomaj în locul căutării unui loc de muncă; o parte a populației nu accesează servicii medicale din incapacitatea de a se deplasa sau din lipsa de cunoștințe, teama sau înțelegere; numărul de mame minore este în creștere, nu există educație pentru prevenire și nici pentru îngrijirea sugarului. **Autoritățile publice** au semnalat starea de degradare a blocurilor locuințe sociale, existența unui număr mare de persoane cu nevoi speciale (persoane fără cărți de identitate, fără adăpost, fără aparținători, probleme fizice sau psihice nediagnosticate etc). **Antreprenorii** se plâng de lipsa forței de muncă, de fluctuația personalului, în timp ce angajații acuză antreprenorii că îi concediază după perioada de probă. Percepția generală asupra zonelor vizate este una negativă. Imaginea lor este dată în principal

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

de lipsa curățeniei, dar și de nivelul ridicat de infracționalitate. Informațiile care apar în presă arată că zonă este „rău famată”.

2.4. Acțiunile desfășurate anterior în teritoriul SDL

Acțiunile desfășurate în teritoriul SDL sunt dominate de proiectele finanțate prin mecanismul DLRC ca parte a SDL 2018-2023, acestea fiind finanțate prin POCU și POR 2014-2020.

Astfel au fost finanțate 5 proiecte finanțate prin POR 2014-2020 listate mai jos:

1. 140042 - „Amenajare spații pentru servirea mesei de prânz, săli „afterschool”, reabilitare terenuri de sport, dotare cabinete stomatologice și cabinete medicale în Școala Gimnazială nr. 1 și Școala Gimnazială nr. 2. din Municipiul Hunedoara”, Unitatea Administrativ-Teritorială A Municipiului Hunedoara;
2. 152490 - „Amenajare spații urbane deschise de recreere și petrecere a timpului liber în Municipiul Hunedoara”, Unitatea Administrativ-Teritorială A Municipiului Hunedoara;
3. 152667 - „Amenajarea fostei Școli Generale nr. 10 pentru o gamă variată de servicii sociale și de educație”, Unitatea Administrativ-Teritorială A Municipiului Hunedoara;
4. 153577 - „Reabilitare blocuri sociale din municipiul Hunedoara”, Unitatea Administrativ-Teritorială A Municipiului Hunedoara;
5. 155430 - „Amenajarea unui centru de resurse pentru ocupare”, Unitatea Administrativ-Teritorială A Municipiului Hunedoara.

Și 8 proiecte prin POCU 2014-2020:

1. 152557 - „Integrare prin Educație_INTED 2021”, Fundația Mara în parteneriat cu Școala Gimnazială Nr. 1 Hunedoara;
2. 153241 - „O viață curată”, Direcția de Asistență Socială a Municipiului Hunedoara;
3. 153054 - „Suntem alături de voi!”, Direcția de Asistență Socială a Municipiului Hunedoara;
4. 152200 - „Centru de zi pentru copii din cadrul ZUM Hunedoara”, Asociația Non Profit L&C Consulting în parteneriat cu Liceul Tehnologic "Matei Corvin";
5. 152915 - „Hub creativ Hunedoara”, Asociația Non Profit L&C Consulting în parteneriat cu Liceul Tehnologic "Matei Corvin";
6. 152894 - „Centru de tip respiro pentru familiile cu persoane cu dizabilități din cadrul ZUM Hunedoara”, Asociația Non Profit L&C Consulting;
7. 152893 - „Împreună pentru Hunedoara”, Asociația Non Profit L&C Consulting în parteneriat cu Liceul Tehnologic "Matei Corvin";
8. 148658 - „SICO-HD – Servicii Integrate pentru Comunitatea marginalizată din municipiul Hunedoara”, Agenția Județeană Pentru Ocuparea Forței de Muncă Hunedoara în parteneriat cu Asociația Non Profit L&C Consulting și Asociația „Pentru Hunedoara noastră”.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Studiul de impact realizat de GAL Urban Corvinia în iunie 2023 furnizează concluzii privind implementarea proiectelor prin mecanismul DLRC, așa cum sunt în continuare sumarizate.

Implementarea SDL 2018-2023 a produs efecte notabile în Municipiul Hunedoara. Peste 200 de persoane vor avea condiții de locuire îmbunătățite, peste 200 de persoane și-au găsit un loc de muncă și 383 de persoane au dobândit o calificare care le îmbunătățește angajabilitatea și șansele unui loc de muncă stabil, 2250 de persoane au beneficiat de servicii sociale.

Rezultatele înregistrate și cele estimate a fi obținute până la finalizarea tuturor proiectelor indică ca verosimilă îndeplinirea țintei de diminuare a zonei urbane marginalizate și ieșirea din starea de marginalizare pentru 350 de persoane. Totuși ieșirea din vulnerabilitate depinde de furnizarea sprijinului pe durate de timp semnificative, de aceea este posibil ca efecte mai mari să fie vizibile după 1-2 ani în condițiile în care sprijinul va continua.

Pe termen scurt intervențiile SDL asigură cu certitudine o îmbunătățire a calității vieții grupului țintă. Este prematur să evaluăm durabilitatea rezultatelor, însă observațiile pe parcursul implementării proiectelor – îndeosebi cel de ocupare demarat în urmă cu doi ani, arată că problematica durabilității este tipică persoanelor vulnerabile și anume sustenabilitatea este limitată în cazul intervențiilor de scurtă durată și discontinue. Impactul depinde de durata sprijinului, intensitatea și extensia lor.

Eficacitatea și impactul au fost limitate de calendarul de implementare a SDL care a înregistrat întârzieri ajungând ca majoritatea proiectelor să fie implementate în ultimii doi ani, unele chiar până în decembrie 2023 când se încheie perioada de implementare a fondurilor FESI, principalul finanțator al SDL. Proiectele au avut durate de timp prea scurte cele mai multe în jur de 12 luni, ceea ce nu a permis un sprijin de durată, cu șanse de a schimba comportamente sustenabile.

Proiectele au o imagine foarte bună în SDL, atât în rândul copiilor cât și a familiilor lor, în rândul varstnicilor și a tinerilor. Participarea la un proiect este percepută ca un motiv de mandrie, combinat cu beneficiile materiale, îi motivează și stimulează să își schimbe comportamentul.

Eficacitatea proiectelor a fost influențată de integrarea serviciilor, de activități inovative creative, includerea stimulentei materiale, implicarea asistenților sociali și a profesorilor. Un punct tare a fost abordarea, "nimeni nu este lăsat în urmă", astfel prin Direcția de asistență socială direct implicată în două proiecte, dar și prin sprijinul acordat celorlalte proiecte, au fost asistați și au primit atenție și sprijin toți membrii comunității.

Implicarea DAS în implementarea SDL apare ca esențială. DAS este un actor central, prin prisma rolului și responsabilităților are capacitatea de a cunoaște și de a intra în contact cu persoanele vulnerabile din ZUM de a concentra intervenția după nevoi prioritare.

Pasiunea și determinarea membrilor echipelor de proiect sunt factori, evidențiați în proiectele analizate, care fac diferența între a implementa proiecte și a implementa proiecte cu rezultate. Mecanismul DLRC a funcționat în Municipiul Hunedoara și a dovedit că implicarea comunității, intervențiile integrate, sunt fezabile și amplifică efectele asupra comunității.

Implementarea proiectelor planificate și gradul bun de utilizare a finanțării disponibile se datorează în mare măsură echipei GAL și anume: echipa bine integrată în comunitate (oameni ai comunității), experiența cumulată din proiecte de educație, sociale, GAL rural, dezvoltare regională, leadership, UAT Municipiul Hunedoara sustinator cu capacitate, dedicatie și perseverența pentru rezolvarea problemelor, în condițiile unui buget insuficient pentru funcționare. Tabelul cu proiectele implementate în ultimii 5 ani se regăsește în anexa 9.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

ANEXA 9: Lista proiectelor desfășurate în ultimii 5 ani în teritoriul SDL⁶

2.5. Elemente complementare privind prezentarea teritoriului SDL

Delimitarea teritoriului SDL a ținut cont în primul rând de "buzunarele sărăciei și excluziunii" identificate pe teritoriul municipiului, asamblându-le într-un tot unitar cu zone functionale absolut necesare adresării problemelor comunităților marginalizate.

Teritoriul include o zonă de concentrare a zonelor marginalizate/dezavantajate, cunoscută în municipiu ca o zonă saracă, degradată, și într-o măsură chiar nesigură, în contrast cu zona centrală, și zonele de case între care au mai apărut izolate blocuri ca zone marginalizate. O altă zonă compactă dezavantajată este zona Hasdat cunoscută ca zona a comunității roma. Zona castel este foarte mică fără a avea o semnificație majoră în peisajul general al orașului, dar mai degrabă la nivel individual sau de familie.

Integrarea într-un perimetru unitar, teritoriu SDL a acestor zone diferite ca imagine, poate fi un prim pas spre apropierea lor și reducerea segregării și discriminării. Zona Micro 6 și 7 se află pe un relief de deal fiind flancată de Padurea Chizid care poate oferi oportunități variate de educație, evenimente, dar și de afaceri. Atragerea turiștilor din zona Castelului pentru agrement în zona Chizid, poate reprezenta o motivație pentru locuitorii zonei de a contribui la schimbarea imaginii cartierului și blocului lor, beneficiind și ei în această zonă de efectele pozitive ale fluxurilor de turiști.

SDL are astfel un potențial ridicat de îmbunătățire a imaginii ariilor în prezent ZUM-uri și calității vieții locuitorilor lor. Acesta este susținut de structura formalizată a Grupului de Acțiune Locală care poate și are resurse să mențină activitățile SDL pe agenda de lucru a partenerilor, să atragă noi parteneri oferind credibilitate dar și o direcție clară, un plan fezabil și acțiuni concrete.

⁶ În cazul în care teritoriul SDL nu a beneficiat de proiecte de dezvoltare în ultimii 5 ani, Anexa 9 va include o declarație pe proprie răspundere în acest sens din partea reprezentantului legal al GAL.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

3. Analiza SWOT

1. Poziționarea geografică	
Puncte tari	Puncte slabe
SDL acoperă mai mult de jumătate din suprafața municipiului fără bariere geografice de mobilitate. Poziționare într-o zonă care îmbină potențialul natural, cultural și turistic cu cel industrial.	Extensia ridicată a terenurilor industriale în mare parte dezafectate cu multiple efecte negative asupra mediului socio-economic al municipiului. Concentrarea persoanelor aflate în sărăcie și risc de excludere socială în trei cartiere învecinate Micro 5, Micro 6 și Micro 7, care diferențiază imaginea zonei de restul municipiului.
Oportunități	Amenințări
Posiționarea geografică în apropierea principalelor coridoare de transport naționale și europene care oferă oportunități pentru dezvoltare economică și socială.	Imagine de fostă zonă industrială cu suprafețe contaminate, construcții dezafectate și degradate, care diminuează atractivitatea municipiului pentru locuire.
2. Populația și caracteristicile demografice	
Puncte tari	Puncte slabe
Natalitate ridicată în zonele marginalizate/de dezvoltare.	Proces de îmbătrânire a populației, cu creștere a ponderii segmentului de vârstă peste 45 de ani și scădere pe segmentul 15 – 45 de ani.
Scădere relativ redusă a populației în ultimii șase ani.	Persoane fără forme legale de sedere, proprietate, identitate. Număr mare de familii dezorganizate, minori aflați în îngrijirea bunicii sau rudelor, mame minore, persoane cu adicții. Educație civică scăzută, incapacitate de administrare a bunurilor proprii, de respectare a regulilor de conviețuire. Atitudine negativă față de schimbare, neîncredere, reticenta față de inițiativele de integrare.
Oportunități	Amenințări
Existența unor factori externi care determină revenirea persoanelor plecate la muncă în alte state membre UE	Amplificarea fenomenului de migrație urban-rural și cel de suburbanizare existent în municipiu Fluxuri de persoane dezavantajate din alte zone, fără documente sau rezidență
3. Ocuparea, mediul de afaceri la nivel local și protecția socială	
Puncte tari	Puncte slabe
Existența unei oferte de locuri de muncă și oportunități de angajare. Deschiderea angajatorilor locali de a angaja persoane din comunitate (în special pentru salubritate, spații verzi, construcții și pază) Există furnizori de servicii de ocupare care pot adapta serviciile lor la nevoile de formare și consiliere complementare serviciilor ALOFM	Forță de muncă insuficientă/neadaptată cererii de pe piață Interes scăzut pentru calificarea în meseriile cerute de piață Integrare dificilă la locurile de muncă și stabilitate scăzută. Coexistența fenomenelor aparent contradictorii de șomaj, excedent de forță de muncă și cerere de forță de muncă calificată Intensitate scăzută a muncii în gospodăriile din ZUM. Dependența ridicată de ajutoare sociale Motivație scăzută pentru dezvoltare profesională și ocupare. Sprijin financiar al membrilor de familie plecați la muncă în străinătate scade interesul și motivația pentru locuri de muncă stabile.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Oportunități		Amenințări
Creșterea salariului minim și a cererii de forță de muncă datorată dezvoltării afacerilor locale și investițiilor noi. Potentialul economic local ridicat privind serviciile turistice încă nevalorificat Implicarea mediului privat în ofertarea de servicii de formare profesională		Banii trimisi de membrii familiei plecați la muncă în străinătate și sistemul de ajutoare sociale demotivează persoanele dezavantajate, aceștia preferând o viață pasivă în sărăcie, alternativei de trecere la o viață activă prosperă.
4. Educația		
Puncte tari	Puncte slabe	
Existența de unități școlare – școli generale cu o bună acoperire a teritoriului SDL Experiență extensivă în proiecte de educație, prevenirea parasirii timpurii a școlii, cât și de sprijin social pentru copii din familiile sărace	Capacitatea Insuficientă a creșelor, grădinițelor și școlilor, dotări insuficiente. Deficit de cadre didactice specializate pentru copiii cu nevoi speciale și dizabilități Număr mare de copii cu risc de abandon școlar, rezultate școlare relativ scăzute, sănătate și igiena precară în familii, lipsa educației sanitare Creșterea numărului de elevi proveniți din familii monoparentale sau din familii emigrate/plecate în străinătate. Normele culturale favorizează părăsirea timpurie a școlii inclusiv a fetelor pentru a se căsători. Nivel de educație scăzut al adulților și lipsa de motivație pentru completarea studiilor.	
Oportunități		Amenințări
Dezvoltarea proiectelor educaționale care au ca țintă grupurile marginalizate/ dezavantajate Existența unor proiecte din bugetul de stat/fonduri nerambursabile, la nivel național – A doua șansă, Cornul și Laptele, CRED.		Atractivitatea muncii în străinătate cu efecte negative asupra copiilor rămași acasă. Migrarea cadrelor didactice spre domenii mai bine remunerate. Creșterea delincvenței juvenile, exploatarea sexuală a fetelor minore.
5. Locuirea și accesul la utilități		
Puncte tari	Puncte slabe	
Structura drumurilor, străzile principale și trotuarele sunt într-o stare tehnică bună Infrastructura de alimentare cu apă și canalizare este extinsă și acoperă întreg teritoriul SDL. Proiecte de termoizolare a clădirilor publice implementate Populația este satisfăcută de serviciile de transport Cea mai mare parte a locuințelor sunt construite din materiale durabile. Proiectele finanțate prin SDL2018-2023 au contribuit în mare măsură la îmbunătățirea condițiilor de locuire	Populație care locuiește în adaposturi/ baraci improvizate, supraaglomerate și în condiții mizere. Un număr mare de familii locuiesc în blocuri de tip ghetou, în stare avansată de degradare, cu riscuri ridicate de îmbolnăvire. Blocurile de locuințe sociale/ convenabile cunosc cele mai mari probleme de degradare, făcând condițiile de locuit improprii. Supraaglomerare, situații neclare privind legalitatea locuirii/proprietății, deconectarea gospodăriilor de la utilități din cauza întârzierilor la plată, și reconectări ilegale frecvente. În numeroase blocuri se înregistrează infiltrații de apă la nivelul terasei, subsoluri insalubre, inundații, deteriorare fatadei și interioarelor, a spațiilor comune.	
Oportunități		Amenințări
Programe de finanțare pentru proiecte integrate de infrastructură de locuire și educație, sprijin, acțiuni de întreținere a spațiilor de locuit		Degradarea clădirilor în ritm alert Lipsa de educație și motivație a locatarilor din blocurile sociale privind curățenia, întreținerea locuințelor, a blocurilor și împrejurimilor. Insuficiența resurselor financiare pentru construcția/reabilitarea blocurilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

6. Accesul la instituții și servicii publice (în principal servicii sociale, medicale/ medico-sociale)	
Puncte tari	Puncte slabe
Distanță relativ redusă la servicii de educație, medicale de bază (cabinete medicale), farmacii. Acces la principalele instituții și servicii publice, în 5-20 minute de mers pe jos sau cu transport public apreciat satisfăcător. Existența unor servicii sociale însă nu sunt focalizate pe grupul tinta marginalizat și insuficiente față de nevoi.	Insuficiența spațiilor de joacă dotate corespunzător normelor pentru copiii din comunitatea marginalizată. Inexistența unor spații amenajate pentru adulți în vederea practicării sporturilor. Dotare insuficientă a cabinetelor medicale/ stomatologice din școli. Număr mare de copii și varstnici care nu au acasă condiții favorabile studiului, de hranire adecvată și petrecere a timpului liber. Servicii limitate disponibile pentru familiile cu persoane cu , consiliere a grupurilor vulnerabile, educație civică
Oportunități	Amenințări
Interesul societății civile, a operatorilor economici, pentru proiecte dedicate comunității marginalizate. Programe de finanțare pentru proiecte integrate.	Dificultăți de mobilizare a comunității marginalizate datorită atitudinii reticente. Digitalizarea serviciilor creează bariere de acces pentru persoanele cu competențe
7. Organizarea și coeziunea comunității și relațiile cu exteriorul	
Puncte tari	Puncte slabe
Interesul și implicare efectivă în acțiuni de sprijin a comunității marginalizate (ONGuri, Episcopia Devei și Hunedoarei, alte culte, operatori economici, persoane fizice, UAT) Existența de asociații de proprietari	Capacitatea insuficientă a sistemelor de protecție socială, sănătate și educație. Nu există lideri recunoscuți la nivelul comunității - nu există coeziune între locuitorii comunităților marginalizate. Relația cu municipalitatea este lipsită de încredere. Insuficiența serviciilor sociale pentru comunitatea marginalizată.
Oportunități	Amenințări
Existența unor ONGuri active pe teritoriul SDL. Interes declarat a unor organizații din Hunedoara și împrejurimi de implicare în intervenții pentru comunitatea marginalizată.	Capacitate limitată a ONGurilor dependente de finanțări. Inexistența unui cadru de mobilizare a actorilor locali și cooperare pentru intervenții dedicate comunității marginalizate.
8. Proiecte desfășurate anterior în zonă	
Puncte tari	Puncte slabe
Acumularea unei experiențe semnificative prin SDL 2018-2023 Capacitatea GAL Urban Corvinia și imagine foarte bună în comunitate Experiențe pozitive ale persoanelor din ZUM înregistrate în proiecte anterioare care pot fi valorificate	Colaborare redusă între instituții și ONG-uri Resurse financiare, materiale și umane insuficiente pentru a susține intervenții eficiente și de durată în ZUM impun cooperarea cu alți actori locali și solicitarea de finanțări prin programe naționale și europene
Oportunități	Amenințări
Promovarea voluntariatului Contractarea/externalizarea de servicii sociale.	Creșterea problematicei sociale legată de inflația din ultimii ani creșterea prețurilor la energie Discontinuitatea finanțărilor disponibile

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

4. Procesul de implicare a comunității

Acest capitol trebuie să arate modul în care a fost implicată comunitatea, în special populația din ZUM, în procesul de elaborare a SDL.

4.1. Formarea și organizarea Grupului de Acțiune Locală (GAL)

GAL URBAN CORVINIA HUNEDOARA a fost înființat în anul 2017 pentru implementarea SDL Hunedoara 2018-2023, cu finanțarea POCU 2014-2020. Contractul de finanțare a fost semnat în data de 07.09.2018 și perioada de implementare se încheie la 31.12.2023.

Constituirea GAL a respectat cerințele metodologice formulate ale POCU 2014-2020 așa cum se descrie în continuare.

Grupul de inițiativă pentru constituirea GAL URBAN CORVINIA HUNEDOARA a fost format din cei trei parteneri ai proiectului destinat sprijinului pregătitor, cu titlul „Dezvoltare Locală Plasată sub Responsabilitatea Comunității (DLRC) în municipiul Hunedoara”, POCU137/5.1/112481. Odată cu demararea procesului de animare, mobilizare și consultare a tuturor grupurilor interesate și a cetățenilor din zonele urbane marginalizate, s-au lansat și invitațiile de aderare la GAL. GAL URBAN CORVINIA HUNEDOARA a fost constituit din cinci membri fondatori: Municipiul HUNEDOARA prin Consiliul Local al Municipiului Hunedoara (UAT), Fundația „Centrul de Asistență Rurală” (ONG – responsabil cu activitățile de facilitare), Societatea Lideea Development Actions S.R.L., Asociația „Ghi Lacho” Hunedoara (ONG- reprezentant a intereselor cetățenilor de etnie romă), Mihai Adriana, persoană fizică domiciliată în ZUM Micro 6 Nord.

În luna martie 2018, au aderat alți zece noi membri, reprezentând sectoarele și parteneriatul public-privat.

În prezent, membrii GAL sunt:

1. Municipiul HUNEDOARA prin Consiliul Local al Municipiului Hunedoara
2. Fundația „Centrul de Asistență Rurală” Timișoara
3. Societatea Lideea Development Actions S.R.L. Deva
4. Asociația „Ghi Lacho” Hunedoara
5. Mihai Adriana
6. Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Hunedoara
7. Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Hunedoara
8. Manasia Iuliana – Senica
9. Asociația „L&C Consulting” Hunedoara
10. Sîrbu Genica
11. Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara
12. Școala Gimnazială Nr. 2
13. Școala Gimnazială Nr. 1
14. Asociația „Anamaria Teodora” Hunedoara
15. Colegiul Național „Iancu de Hunedoara” Hunedoara.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Membrii Adunarea Generala a Asociatiei GAL Urban Corvinia Hunedoara					
Autoritate publica – 7%					
Primaria Municipiului Hunedoara					
Sector public – 40 %					
Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Hunedoara					
Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Hunedoara					
Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara					
Școala Gimnazială Nr. 1 Hunedoara					
Școala Gimnazială Nr. 2 Hunedoara					
Colegiul Național "Iancu de Hunedoara" Hunedoara					
Sector privat – 20%					
Fundația	"Centrul	de	Asistență	Rurală"	Timișoara
Societatea	Lideea	Development	Actions	S.R.L.	Deva
Asociația „L&C Consulting” Hunedoara					
Societate civila – 13%					
Asociația „Ghi Lacho” Hunedoara					
Asociația "Anamaria Teodora" Hunedoara					
Persoane fizice – 20%					
Mihai Adriana					
Manasia Iuliana – Senica					
Sîrbu Genica					

- Adunarea generală: 7% autorități publice – 1 membru, 13%

ONG – 2 membri, 20% sector economic – 3 membru, 20% persoane fizice din SDL- 3 membri, 47% sector public și 53% sector privat, 40% reprezentanți ZUM

- Comitetul Director: 3 membri - 33% autorități publice, 33% ONG, 33% persoane fizice din SDL, 66% reprezentanți ZUM; din membrii Consiliului Director 33% sunt tineri, 66% femei, 66% , 1 cetățeni de etnie romă, 66% cu domiciliul in ZUM.
- personalul GAL (un manager, un asistent).

În Statutul GAL URBAN CORVINIA HUNEDOARA au fost incluse toate prevederile de la punctele f, g, h, i, j, k, l din Anexa 10 Documente suport care să dovedească organizarea funcțională a GAL.

ANEXA 10: Dovada referitoare la organizarea juridică a GAL în conformitate cu prevederile OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată prin Legea nr. 246/2005, inclusiv a demarării acestei activități prin depunerea actelor la instituția/ entitatea competentă.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- Durata de existență a parteneriatului GAL trebuie să fie cel puțin egală cu durata de implementare a SDL propusă.

ANEXA 11: Procesul verbal al ședinței Adunării Generale pentru alegerea Comitetului Director și lista participanților (cu semnături).

ANEXA 12: Componenta Comitetului Director.

- Informațiile vor fi furnizate pe modelul prezentat în **Tabelul 4**.

Tabel 6. Componenta Comitetului Director

Nume și prenume	Tip partener local (P. F. - Persoană fizică)	Instituția (pentru P.F., Zona distinctă)	Funcția în instituție (pentru P.F., Grupul vulnerabil)	Funcția în C.D. (Președinte/ Membru)	Doar dacă GAL-ul a fost înființat juridic anterior Membru al GAL-ului din anul....	Date de contact și Semnătura
-----------------	---	--	---	--	--	--

În general, numărul minim de angajați necesar pentru îndeplinirea funcțiilor de bază în cadrul parteneriatului GAL este de doi – un manager și un asistent administrativ. Este recomandabil ca numărul angajaților să fie direct proporțional cu complexitatea strategiei și a parteneriatului. Este posibil ca necesarul de resurse umane să fie mai mare, în funcție de numărul de sarcini administrative delegate în plus, de zonă, populația vizată, bugetul aferent strategiei și activitățile de mobilizare necesare.

Dacă pentru facilitare comunitară se optează pentru un specialist, acesta va fi selectat și angajat de GAL încă din faza de constituire, pentru a asigura participarea deplină a comunității marginalizate la elaborarea strategiei de dezvoltare locală.

În faza de implementare a SDL (Etapa a III-a a mecanismului DLRC), personalul GAL ar putea să crească prin angajarea altor specialiști, precum expert romi, asistentă medicală comunitară, mediator școlar ș.a., care să furnizeze diverse servicii sociale în teritoriul SDL, în special în zona urbană marginalizată.

Membrii și personalul administrativ GAL este recomandabil⁷ să dețină sau să-și dezvolte competențele, abilitățile și resursele pentru a demara și gestiona procese de dezvoltare la nivel local. De asemenea, personalul administrativ al GAL trebuie să aibă studii și/sau experiență în managementul administrativ al proiectelor locale.

În acord cu art. 33 din Regulamentul UE nr. 1060/2021, precum și cu designul mecanismului CLLD în România, sarcinile pe care le va îndeplini GAL pentru implementarea SDL vizează:

⁷ Comisia Europeană, "Orientări privind dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității pentru actorii locali", august 2014, disponibil la

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_cldd_local_actors_ro.pdf, pag. 43.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- ▶ consolidarea capacității actorilor locali de a dezvolta și implementa operațiuni
- ▶ elaborarea unei proceduri și a unor criterii de selecție nediscriminatorii și transparente, care să evite conflictele de interese și să garanteze că niciun grup individual de interese nu controlează deciziile de selecție
- ▶ pregătirea și publicarea cererilor de propuneri
- ▶ selectarea operațiunilor, stabilirea cuantumului sprijinului și prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare
- ▶ monitorizarea progreselor înregistrate în direcția atingerii obiectivelor strategiei
- ▶ evaluarea implementării strategiei

ANEXA 13: Documente suport care să dovedească organizarea funcțională a GAL-ului prin:

- (a)** Angajarea personalului administrativ - cel puțin un manager și un asistent administrativ, în baza unui proces transparent de recrutare, selecție și angajare;
- (b)** Angajarea unui specialist sau contractarea unui ONG sau a unei companii pentru activitățile de mobilizare/ facilitare comunitară, în baza unui proces transparent;
- (c)** Sediul social al GAL / punct de lucru/ sucursală în teritoriul unității teritorial-administrative în care funcționează GAL-ul;
- (d)** Amenajarea unui birou funcțional;
- (e)** Regulile privind înscrierea ca membru fondator/asociat în GAL a persoanelor fizice relevante; *Persoanele fizice relevante sunt reprezentanți ai grupurilor țintă definite în SDL și cetățeni de pe raza teritoriului SDL (din ZUM sau din zona urbană funcțională) ce sunt interesați să participe la elaborarea, implementarea, monitorizarea sau evaluarea SDL. Cetățenii de pe raza teritoriului SDL se referă atât la rezidenții din teritoriu, cât și la persoanele fără adăpost sau persoanele fără acte de identitate care trăiesc în teritoriul SDL.*
- (f)** Document justificativ din care să rezulte regulile asumate de GAL cu privire la exceptarea de la plata cotizației pentru membrii persoane fizice relevante, în special cele din ZUM țintite, fără ca acest fapt să afecteze dreptul acestora de a fi aleși și de a avea drept de vot în Comitetul Director;
- (g)** Regulile privind înscrierea ca membru fondator/asociat în GAL a reprezentanților sectorului privat și a societății civile;
 - ▶ *Reprezentanți ai sectorului privat precum operatori economici (persoane fizice autorizate, asociații familiale, întreprinderi individuale, profesii libere, microîntreprinderi, firme mici, mijlocii sau mari) și organizații de reprezentare ale acestora, camere de comerț, cooperative, entități de economie socială, întreprinderi sociale de inserție, furnizori de servicii etc.*
 - ▶ *Reprezentanți ai societății civile: ONG-uri, asociații, inclusiv asociații de locatari, fundații, furnizori de servicii sociale în condițiile legii, unități de cult etc..*

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

(h) Document justificativ din care să rezulte regulile asumate de GAL cu privire la cotizația anuală pentru membrii reprezentanți ai sectorului privat sau ai societății civile;

(i) Regulile GAL privind luarea deciziei;

- ▶ *Nici autoritățile publice, niciun alt grup nu pot avea drept de vot mai mare de 49%;*
- ▶ *Cel puțin 50% din voturile ce țin de selecția propunerilor de proiecte trebuie să vină din partea partenerilor din sectorul non-public;*
- ▶ *Dintre membrii Comitetului Director al GAL, minimum 20% trebuie să fie reprezentanți ai ZUM.*

(j) Regulile privind patrimoniul GAL la încetarea parteneriatului (spre exemplu, divizarea între membri/ înstrăinarea/donarea patrimoniului în interesului unei instituții/organizații cu activități în domeniul social etc.).

ANEXA 14: Procedura GAL de prevenire a riscului de apariție a unui conflict de interese

Această procedură trebuie să respecte legislația națională și europeană în domeniu și să includă regula generală⁸ conform căreia toți membrii Comitetului Director al GAL (și organizațiile pe care le reprezintă) își declară interesul în proiecte și nu participă la deciziile care îi privesc direct.

ANEXA 15: Lista activităților desfășurate de GAL ce au avut în vedere îmbunătățirea competențelor în domeniile vizate de SDL (cursuri de formare/perfecționare)

În vederea creșterii capacității GAL membrii personal administrativ a fost organizată o serie de workshopuri în cadrul unui program de lungă durată sub titulatura "Proiecte sociale cu impact".

Programul a fost conceput pentru membrii și angajații GAL dar sunt invitați să participe în funcție de tematica și alte părți interesate, angajați DAS, reprezentanți ai ONGurilor partener.

Un prim workshop "Factorii cheie pentru proiecte sociale cu impact" a avut loc în luna iunie cu ocazia consultărilor privind rezultatele studiului de impact al SDL 2018-2023, și un al doilea workshop a avut loc în data 20 noiembrie 2020 cu tema "Strategie de Dezvoltare Locală cu impact".

În vederea creșterii capacității membrilor și personalului administrativ GAL de a genera procese de dezvoltare adecvate nevoilor locale, precum și pentru dezvoltarea competențelor acestora în domeniile relevante pentru nevoile de dezvoltare identificate în SDL, personalul GAL poate fi implicat în activități de formare/perfecționare. Se va asigura desfășurarea cel puțin a unei activități care să vizeze îmbunătățirea competențelor personalului GAL în domeniile vizate de SDL/DLRC.

Informațiile vor fi furnizate pe modelul din Documentul suport C.

⁸ Comisia Europeană, „Orientări privind dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității pentru actorii locali” august 2014, disponibil la http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_clld_local_actors_ro.pdf, pag. 43.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

4.2. Animarea partenerilor locali și mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din teritoriul SDL

În acest subcapitol se documentează procesul de implicare a partenerilor locali și a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, în special a celor din ZUM.

4.2.1. Animarea partenerilor locali

Acțiunile de animare și consultare au fost structurate după cum urmează:

-Întâlniri cu reprezentanții instituțiilor publice și a directorilor de departamente ale acestora, cu atribuții în domeniile vizate de SDL: Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara, Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de muncă Hunedoara, Agenția Județeană pentru Plăți și Prestații Sociale Hunedoara, școlile situate în zonele urbane marginalizate - Școala Gimnazială nr. 1 Hunedoara, Școala Gimnazială nr. 2 Hunedoara, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Hunedoara (DGASPCHD), Direcția de Sănătate Publică a Județului Hunedoara (DSPHD), Direcția Județeană de Statistică Hunedoara (DJSHD), Unitatea de Asistență Medico-Socială Părintele Arsenie Boca Hunedoara, Centrul Social Multifuncțional pentru Persoane Vârstnice Hunedoara, Spitalul Municipal Hunedoara, Instituția Prefectului Hunedoara. În cadrul acestor întâlniri s-au prezentat mecanismul DLRC, rolul acestor instituții publice, s-au discutat aspecte cu care acestea se confruntă în zonele urbane marginalizate și posibile soluții ale problemelor, intervenții anterioare și problemele întâmpinate în derularea acestora, cât și cazuri de succes.

-Întâlniri cu reprezentanții societății civile și ai furnizorilor privați de servicii socio-medicele: S-au organizat întâlniri cu reprezentanții asociațiilor de proprietari, Asociația GHI LACHO Hunedoara, reprezentată a intereselor cetățenilor de etnie romă, Episcopia Devei și a Hunedoarei, Asociația de sprijin comunitar Adriaan Van Berger, Centrul de Recuperare Anamaria. În cadrul acestor întâlniri s-a prezentat mecanismul DLRC, s-au discutat aspecte cu care acestea se confruntă în zonele urbane marginalizate și posibile soluții ale problemelor, intervenții anterioare și problemele întâmpinate în derularea acestora, cât și cazuri de succes. Episcopia Devei și a Hunedoarei administrează Centrul socio-medical „Sf. Ierarh Nectarie”, informare și consiliere pentru grupuri vulnerabile, îngrijire persoane vârstnice și mediere, informare și consiliere pe piața muncii, în orașul Deva. Episcopia a preluat în administrare sediul dezafectat al Școlii generale nr.10 din Hunedoara din cartierul Micro 7 inclus în SDL, cu intenția de a-l reabilita și utiliza pentru crearea unui centru multifuncțional comunitar .

-Acțiuni de informare: cele cinci întruniri publice de consultare au fost anunțate prin postarea afișelor la sediul Primăriei Hunedoara, la asociații de locatari, la școlile gimnaziale nr.1, 2, unde s-au desfășurat, pe site-ul GAL, social media.

Activitățile de animare, informare și consultare au influențat viitoarea componentă a adunării generale, urmând să devină membrii minim alte două instituții, interes au manifestat un număr semnificativ de organizații (ONG, mediul de afaceri, instituții publice) însă două au depus deja documentele la GAL pentru a deveni membrii.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

În ceea ce privește Comitetul director, acesta este format din 3 membri (1 persoană fizică, 1 instituție publică, 1 ONG), dintre care doi fac parte din ZUM, rezultă astfel că peste 65% din membrii CD sunt din ZUM.

ANEXA 16: Fișa postului și curriculum vitae al managerului GAL

ANEXA 17: Documente suport privind conținutul și participarea la cele cinci ședințe obligatorii ale Comitetului Director al GAL

Documentele suport vor include: agenda, lista participanților cu semnătura, minuta, materialele prezentate, fotografii etc.

- *Conform cerințelor DLRC pentru elaborarea SDL, GAL-urile (atât cele înființate în anterior, cât și cele nou înființate) au obligația de a realiza **minimum cinci ședințe ale C.D. al GAL** pe următoarele teme:*
 - (1) *delimitarea teritoriului SDL, identificarea zonelor distincte incluse în teritoriul SDL și declararea ZUM din teritoriu, precum și organizarea Studiului de referință;*
 - (2) *principalele rezultate ale analizei diagnostic a nevoilor, problemelor și resurselor identificate în teritoriul SDL, și specific în ZUM, pe baza datelor din Studiul de referință;*
 - (3) *identificarea soluțiilor posibile și organizarea consultărilor publice în întreg teritoriul SDL;*
 - (4) *prioritizarea propunerilor de proiecte propuse prin consultări în teritoriul SDL, cu precădere în ZUM și*
 - (5) *decizie finală cu privire la conținutul SDL și a listei indicative de intervenții.*

4.2.2. Mobilizarea/facilitarea persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială

În comunitatea căreia i se adresează strategia de dezvoltare locală pentru zonele urbane marginalizate din Municipiul Hunedoara, există doi lideri informali, care mediază relația dintre comunitate și autoritățile locale. Comunicarea e dificilă și tensionată. Pe de o parte membrii comunității sunt nemulțumiți de autoritățile locale. Aceștia consideră că deși autoritățile locale cunosc problemele cu care se confruntă, manifestă un interes scăzut față de rezolvarea acestora. De asemenea, rezidenții reclamă insuficiența și inadecvarea ajutorului oferit de autoritățile locale, raportat la nevoi. Ei susțin că atunci când merg cu o anumită problemă la primărie nu li se acordă timp, nu sunt luați în seamă sau li se fac promisiuni care nu sunt aduse la îndeplinire. În general, comunitatea este suspicioasă față de acțiunile realizate de primărie, existând o tendință de a crede că cei care implementează proiecte monopolizează beneficiile financiare ale acestora, în timp ce comunitatea beneficiază doar marginal sau deloc. Pe de altă parte, autoritățile locale aducând în discuție lipsa sustenabilității intervențiilor, în principal din cauza lipsei de responsabilitate a comunității față de bunurile comune, dar și a lipsei de recunoștință față de ajutorul primit. Reprezentanții autorităților consideră că locuitorii zonei marginalizate nu păstrează și nu au grijă de ceea ce li se oferă, ceea ce reprezintă un factor

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

demotivator pentru realizarea altor proiecte. Reprezentanții autorităților locale sunt de părere că mobilizarea comunității este foarte dificilă și că experiența din proiectele trecute a arătat că, în general, membrii acesteia nu se implică în acțiuni pentru atingerea unui obiectiv comun. De multe ori, cetățenilor li se refuză serviciile medicale, pe motivul lipsei de igienă.

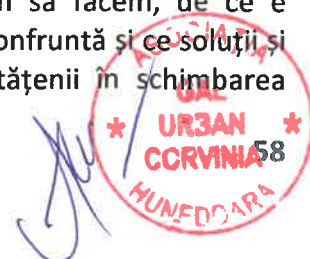
Relația cu societatea civilă

Cetățenii din zonele urbane marginalizate din Hunedoara se declară mai degrabă reticenți în ceea ce privește interacțiunea cu ONG-urile sau prestatorii de servicii sociale în zonă. Relația cu ONG-urile este rezultatul interacțiunii atât cu ONG-uri locale, cât și de la nivel național, care prin diferite proiecte au utilizat resursele umane din zonă promițând bani sau locuri de muncă, promisiuni care nu au fost duse la îndeplinire. Prin urmare, reacția naturală a rezidenților este una de neîncredere față de cei care vin din exterior cu proiecte, experiența fiind că, de cele mai multe ori, beneficiile în urma proiectelor s-au blocat doar la câteva persoane din zona mai înstărită. În decembrie 2016 a fost înființată Asociația GHI LACHO, cu scopul reprezentării cetățenilor de etnie romă și oferirea sprijinului de integrare în societate. În prezent este singura asociație reprezentativă pentru comunitatea de romi. A reuși parteneriate cu școlile și cu alte organizații din țară și străinătate. Datorită rezultatelor obținute este de așteptat ca această asociație să restabilească încrederea comunității în societatea civilă.

Relația cu biserica

Comunitatea este adânc radacinată normelor cutumiale în ceea ce privește apartenența la un cult religios. Membrii comunității respecta cu rigurozitate fiecare sarbatoare fregventand cu strictete locasurile de cult religioase (in mod special batranii comunitatii). Mai cu seamă Biserica Penticostală Maranta situată la intersecția cartierelor Micro 6 și Micro 7 se adresează enoriașilor romi, oferind și masă caldă, îmbrăcăminte, servicii de tip afterschool. În ceea ce privește mobilizarea comunității din teritoriul SDL, în acest moment cea mai mare influență, cel puțin din perspectiva religioasă, este deținută de pastorul comunității penticostale care este perceput ca fiind lider al comunității.

Procesul de animare, mobilizare și consultare a tuturor actorilor locali relevanți, a fost realizată de către o firmă externalizată, care detine experienta si expertiza in activitati de facilitare comunitara. Procesul a demarat cu identificarea liderilor locali, a persoanelor cu influență în zonele urbane marginalizate. Astfel, s-au implicat directori de școli, cadre didactice, Asociația GHI LACHO, Școala gimnazială nr. 1, Școala gimnazială nr. 2. În toate aceste școli s-au organizat întruniri publice de informare și consultare, în datele de 21.11.2023 (1 intalnire, 22.11.2023 (2 intalniri), 23.11.2023 (2 intalniri). Întrunirile au fost anunțate în prealabil prin publicarea anunțurilor pe site-ul GAL, la locațiile de desfășurare, la asociațiile de proprietari, blocurile și locuințele din zonele urbane marginalizate, pe canalele social media. Au participat un număr de 80 persoane, dintre care o parte semnificativă este reprezentată de către tineri între 16-29 ani, romi, femei, persoane varstnice. Întrunirile au avut următoarea structură: Prezentarea proiectului, a necesității și oportunității mecanismului DLRC (ce dorim să facem, de ce e importantă contribuția participanților), care sunt problemele cu care se confruntă și ce soluții și ce resurse există pentru rezolvarea acestora, cum se pot implica cetățenii în schimbarea

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

condițiilor de trai, relațiile din interiorul comunității și cu autoritățile locale, cu societatea civilă, cu presa; s-au prezentat cazuri de bună practică în dezvoltarea comunitară vizând grupurile vulnerabile; au fost abordate cele cinci teme obligatorii: (1) delimitarea teritoriului, identificarea zonelor distincte incluse în teritoriul SDL și declararea ZUM din teritoriu, precum și elaborarea Studiului de referință; (2) principalele rezultate ale analizei diagnostic a nevoilor, problemelor și resurselor identificate în teritoriul SDL, și specific în ZUM, pe baza datelor din Studiul de referință; (3) identificarea soluțiilor posibile și organizarea consultărilor publice; (4) prioritizarea măsurilor necesare propuse în cadrul consultărilor din teritoriu, cu precădere în ZUM; (5) decizie finală cu privire la conținutul strategiei de dezvoltare locală și cu lista indicativă de intervenții.

La sfârșitul fiecărei întruniri, participanții au completat un chestionar pentru identificarea nevoilor și a soluțiilor. Rezultatele acestor întruniri publice de consultare cu cetățenii din zonele urbane marginalizate au fost prezentate în ședințele Consiliului director, împreună cu centralizarea tuturor rezultatelor studiului de referință și cu propunerile de intervenții.

ANEXA 18: Fișa postului și curriculum vitae al facilitatorului comunitar, dacă a fost angajat un specialist, respectiv contractul pentru activitățile de facilitare comunitară, însoțit de acte doveditoare ale experienței relevante, dacă a fost contractată o firmă sau un ONG.

ANEXA 19: Documente suport privind participarea la procesul de consultare publică obligatoriu organizat în ZUM țintite de SDL cu privire la cele 5 teme de interes.

Documentele suport vor include: materialele propuse pentru consultare publică, lista participanților la procesul de consultare publică cu semnătura și date privind sexul, vârsta și etnia acestora, raportul sintetic al procesului de facilitator spre a fi prezentat în ședința C.D. al GAL, fotografii.

- *Conform cerințelor DLRC pentru elaborarea SDL, GAL-urile (care depun spre finanțare SDL) au obligația de a realiza un proces de consultare publică pe cele 5 teme de interes în ZUM. Aceste procese de consultare publica preced ședințele C.D. al GAL și pun în dezbateră aceleași teme. La procesul de consultare publica trebuie să fie reprezentate cel puțin următoarele categorii de persoane (femei/tineri 16 – 29 ani, vârstnici peste 64 de ani, persoane aparținând minorității roma, etc.). Sinteza acestor sinteza procesului de consultare publica va fi în mod obligatoriu prezentată de facilitator în ședințele C.D. al GAL.*

ANEXA 20: Dovada invitațiilor trimise de GAL către reprezentanții AM PoIDS/OI PoIDS de a participa, în calitate de observatori, la ședințele C.D. al GAL.

ANEXA 21: Impactul activităților de animare/mobilizare asupra numărului de membri ai Adunării Generale a GAL.

- ▶ *Informațiile vor fi furnizate pe modelul prezentat în Tabelul 5.*

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Tabel 7. Numărul de membri ai Adunării Generale GAL

Parteneri locali	Număr membri AGA la data înființării (17 - 11 - 2017)	Număr membri AGA după implementarea activităților de animare/mobilizare (24.11.2023)
Autorități locale	1	1
Sector public		6
Sector privat	2	3
Societate civilă	1	2
Cetățeni de pe raza ZUM		
Cetățeni de pe raza teritoriului SDL	1	3
Persoane aparținând minorității roma		1
Tineri (16-29 ani)		1
Reprezentanți ai grupului țintă (persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială)		
Femei	4	12

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

5. Obiectivele SDL

Obiectivul general al SDL este reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială în ZUM, alături de îmbunătățirea calității vieții, creșterea coeziunii sociale, îmbunătățirea mediului de viață și creșterea economică în teritoriul SDL a Municipiului Hunedoara.

Obiectivul general se va atinge prin două obiective specifice ce se vor adresa problemelor de infrastructura pentru locuire, ocupare, educație, sănătate, integrare socială, responsabilizarea și implicarea comunității pentru reducerea sărăciei și excluziunii sociale.

Obiectiv specific 1: Până în anul 2029 elevii din SDL vor avea un grad de participare la activități creative inovative extracurriculare și de performanță școlară îmbunătățit.

Obiectiv specific 2: Până în anul 2029 gradul de marginalizare și dezavantajare sub aspectul marginalizării capitalului uman, locuirii și ocupării va fi diminuat.

Caseta 1. Strategii relevante la nivel național

- ❖ STRATEGIE NAȚIONALĂ privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027
- ❖ Analiza-Diagnostic Privind Incluziunea Socială Și Situația Grupurilor Vulnerabile În România 2019
- ❖ Strategia Națională a Locuirii 2022-2050
- ❖ Strategia "Copii protejați, România sigură" 2022-2027
- ❖ Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități O Românie echitabilă 2022-2027
- ❖ Strategia națională pentru egalitatea de gen 2021-2027
Raport de evaluare POCU 2014-2020
- ❖ Programul Incluziune și Demnitate Socială
- ❖ Strategia Integrata de Dezvoltare Durabilă SIDU 2021-2030

Având în vedere că SDL se implementează la nivel local el trebuie să fie parte integrantă și perfect corelată cu SIDU 2021-2023 a Municipiului Hunedoara. SIDU este o strategie integrată corelată cu PMUD și strategiile relevante regionale și naționale motiv pentru care demonstrăm mai jos corelarea SDL cu SIDU fără a mai reproduce din SIDU propriile corelări cu strategiile naționale inclusiv cele de incluziune socială.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Nr.crt.	Document strategic	Priorități	Măsuri prioritare SDL
1	Strategia integrată de dezvoltare durabilă 2021-2030 a Municipiului Hunedoara	1. Obiectiv strategic SIDU Hunedoara sociala si inovativa Educație ocupare incluziune si inovare sociala	
		OS/ masura SIDU	Masuri SDL
		1.1. Servicii și infrastructuri performante de educație I	Masuri integrate SDL Servicii integrate pentru copii, elevi, tineri Servicii integrate pentru persoane marginalizate si dezavantajate
		1.1.1. Creșterea performanței si a calitatii serviciilor educaționale	Servicii educaționale pentru copii și tineri creativi și inovativi Organizarea si operționalizarea unei comunitati de copii și tineri creativi cu baza in cele două școli din ZUM conectata cu alte scoli din SDL, municipiu , țară si late țări
		1.1.2. Reabilitarea modernizarea si dotarea infrastructurilor de invatamant	Infrastructura pentru copii și tineri inovativi si creativi Crearea de infrastructuri in cele două scoli de tip makerspace completate cu spații educaționale outdoor moderne
		4.1.3. Dezvoltarea infrastructurii educaționale pentru a adresa nevoile locuitorilor	
		Obiectiv specific SIDU 4.3. Incluziune si inovare sociala, pentru prosperitatea si integrarea tuturor cetatenilor	
		4.3.1. Sprijin integrat prin DLRC	
		4.3.2. Cresterea capacitatii de furnizare de servicii	Servicii integrate pentru membrii zonelor marginalizate
		4.3.3. Dezvoltarea de comunitati incluzive	Dezvoltarea de noi servicii bazate pe management de caz

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

6. Planul de acțiune SDL

6.1. Ce măsuri sunt necesare

6.1.1. Sinteza problemelor și măsurilor necesare, grupurile țintă

Analiza problemelor a condus la identificarea unui set de măsuri posibile. S-a urmarit colectarea diverselor experiente în adresarea problemelor comunitatilor marginalizate, incluzand literatura de specialitate, ideile colectate din grupurile de lucru, consultarile și focus grupurile organizate în procesul de elaborare a strategiei.

O sinteza a problemelor și localizare a lor ca ZUM și grupuri țintă:

1. Condiții de locuire precare:

- Zonele de adaposturi improvizate;
- Blocuri de locuințe sociale care necesită întrețineri și reparații;
- Zona case de tip mahala (Hasdat).

Grup țintă: locuitori din adaposturi improvizate, case de tip mahala, blocuri de locuinte sociale

2. Ocupare și angajabilitate scăzută a persoanelor din comunitățile marginalizate:

- Nivel de educație scăzut;
- Lipsa calificării pentru meseriile pentru care exista cerere pe piata
- Lipsa de motivație pentru angajare;
- Dificultăți de integrare la locurile de muncă;
- Lipsa de motivare pentru calificare;
- Acces limitat la servicii de ocupare dedicate personalizate.

Grup țintă: persoane active fără un loc de muncă în sistemul formal al pieței muncii.

3. Calitatea scăzută a vieții a persoanelor cu venituri scăzute și limitări de implicare în activități generatoare de venituri:

In aceasta categorie sunt considerati: varstnicii, persoane cu dizabilitati, copiii

- Nevoi de asigurare a hranei de calitate;
- Nevoi de asigurare a unui mediu curat, educativ, sănătos pentru petrecerea timpului liber;
- Nevoi de participare la activitati educative, culturale, sportive.

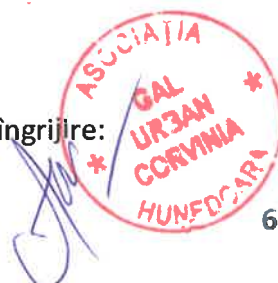
Grup țintă: varstinici, copii, persoane cu dizabilități.

4. Acces limitat al copiilor și tinerilor la servicii și activitati educative culturale și științifice
Necesitatea disponibilității și accesibilității unor facilități în scoli sau centre dedicate unde se pot organiza:

- centre de zi, cluburi, activități afterschool, evenimente diverse.

Grup țintă: copiii.

5. Acces redus al persoanelor cu dizabilități la servicii de asistență și îngrijire:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- Inexistența unor servicii de tip respiro care permit familiilor să își dedice timpul unor activități urgente;
- Numar mare de persoane cu dizabilități, boli cronice generate de condițiile de locuit și stilul de viață.

Grup tinta: persoane cu dizabilitati și boli cronice.

6. Risc crescut al tinerilor de părăsire timpurie a școlii, adicții, abuzuri, stil de viață nesănătos:

- Educație insuficientă pentru o viață sănătoasă;
- Absenta unei motivatii pentru schimbarea stilului de viata;
- Absenta serviciilor specializate pentru schimbarea atitudinii si comportamentului;
- Grup tinta: tineri aparținand unor grupuri vulnerabile.

7. Acces limitat la facilitati pentru petrecerea timpului liber si practicarea sportului:

- Crearea de spatii pentru joaca dotate modern;
- Accesul gratuit la terenuri / Sali de sport pentru adulti;
- Atitudine de indiferenta fata de bunurile de uz comun, terenuri, spatii comune;
- Grup tinta: copiii si adulti din comunitatea marginalizata.

8. Coeziune limitata in comunitate:

- Inexistenta unui cadru atractiv pentru implicarea membrilor;
- Imagine negativa a zonelor comunitatii fata de alte zone ale orasului;

Grup tinta: intreaga comunitate.

Propunerile de masuri au fost selectate din documentul de analiza si listate in vederea etapei de prioritizare. Acestea includ atat lucrari de constructii, amenajari, activitati soft de educatie civica, atitudine, consiliere pentru grupuri vulnerabile, activitati educative pentru copii, servicii de asigurare a mesei, servicii de intarire a coeziunii comunitatii si a legaturilor ei cu restul municipiului, implicare in activitati de intretinere, curatenie, organizare activitati sportive, activitati de schimbare a imaginii, servicii de ocupare.

Nr crt	Masuri si interventii rezultate din analiza problemelor si masuri posibile propuse
1	Construirea de spații educative moderne de tip "hub creativ și inovativ", spații de tip makerspace în școli, dar operaționalizate ca și comunități (vezi activitatea 2) Construirea de spații outdoor pentru activități educative inovative, inclusiv practicarea sporturilor
2	Servicii educaționale, inclusiv crearea și operaționalizarea hub-urilor creative și inovative, incluzând: - Metodologii de lucru și proiecte - Crearea comunității conectate cu alți copii și tineri din țară și străinătate - Programe de creație – identificare, operaționalizare, implementare

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

3	Sprijin complementar pentru elevi și tineri implicați: material, consiliere, burse, premii etc.
4	Dezvoltarea și furnizarea de servicii sociale integrate - Noi servicii pot fi dezvoltate și licențiate - Serviciile vor fi concepute ca integrate și bazate pe management de caz, cazuri la nivel de familii vulnerabile, marginalizate sau la nivel de persoană după caz
5	Întărirea coeziunii comunității, facilitarea și implementarea de activități pentru o viață sănătoasă, îmbunătățirea imaginii comunității

ANEXA 22: Identificarea și justificarea tipurilor de măsuri necesare pentru a rezolva principalele probleme din teritoriu.

6.1.2. Corelarea cu documentațiile strategice, inclusiv cu Planul de Mobilitate Urbană

Planul de mobilitate urbană a fost elaborat și așa cum aratăm la pct 6.1.1. fiind corelat cu SIDU 2021-2030 se asigură corelarea cu SDL 2023-2029.

În sumar corelarea vizează accesibilitatea, principiul orasului de 15 minute este premisa esențială de integrare a membrilor comunității SDL în special ZUM în viața întregului oraș.

6.1.3. Contribuția măsurilor la temele secundare FSE

Măsurile avute în vedere în cadrul SDL Hunedoara contribuie la temele secundare FSE, respectiv:

- sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și eficiență din punctul de vedere al utilizării resurselor, (ii) inovare socială, (iii) nediscriminare.

6.1.4. Contribuția măsurilor la temele orizontale

Măsurile propuse în SDL Hunedoara contribuie la temele orizontale, respectiv:

- dezvoltarea durabilă;
- egalitatea de șanse, non-discriminarea, egalitatea între femei și bărbați.

Toate activitățile GAL vor avea în vedere respectarea principiului privind egalitatea de șanse, non-discriminarea, egalitatea între femei și bărbați. Astfel, GAL va promova egalitatea de șanse pentru toți cei care vor să participe la implementarea SDL, va încuraja relațiile bune și corecte cu toți actorii locali, va încuraja persoanele să participe la activități, promovând buna cooperare și participarea tuturor.

GAL va încuraja principiile "comunităților verzi". Comunitățile marginalizate vor fi comunități care se străduiesc să minimizeze și apoi să elimine daunele aduse mediului din cauza activității umane. Ca atare, se angajează să:

- încurajeze reutilizarea clădirilor, mai degrabă decât de a construi noi clădiri, folosind materiale locale;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- se vor produce deșeuri cât mai puțin posibil – se vor realiza activități de reciclare la fața locului – se va promova economia circulară
- se va promova eficiența energetică
- se vor respecta principiile DNSH

Se va solicita ca toate documentațiile tehnico-economice să cuprindă măsuri pentru respectarea principiilor DNSH.

Solicitanții vor fi obligați să demonstreze modul în care au luat în considerare principiile dezvoltării durabile în proiectele lor.

6.1.5. Combaterea segregării rezidențiale

Prin SDL Hunedoara sunt propuse măsuri care au în vedere infrastructură socială, de educație, cât și infrastructură de locuire.

GAL are în vedere aplicarea principiilor non-segregării și desegregării pentru măsurile de locuire, educație și servicii sociale. Vor fi aprobate acele proiecte care au în vedere pe lângă activitățile stricte de infrastructură, anumite activități de educare a populației, a cadrelor didactice, a personalului implicat în furnizarea unor servicii.

- ▶ Pentru serviciile de locuire – vor fi avute în vedere acțiuni de tip: discuții în comun, ateliere de lucru pentru o mai bună cunoaștere, proiecte comune, toate acestea având scopul de o mai bună cunoaștere a comunității segregate și găsirea de modalități de interacțiune între adulți și între copii, între vârstnici și copii, între copii de etnii diferite, etc.;
- ▶ Pentru serviciile de educație – școala după școală – se vor avea în vedere acțiuni de genul: activități de dezvoltare comunitară și de facilitare a dialogului și a dezbaterilor publice pentru pregătirea procesului de incluziune asigurarea unei mai bune pregătiri a profesorilor, instruirea mediatorilor școlari și a mentorilor, activități care duc la îmbunătățirea legăturii între părinți și școală, activități de școală după școală și extra-curriculare, campanii de creștere a conștientizării față de existența fenomenului și necesitatea combaterii lui;
- ▶ Pentru serviciile sociale, de educație și medicale - activitățile de tip „soft” care vizează desegregarea precum: activități de consultare periodică a membrilor comunității segregate și a membrilor comunității majoritare pentru pregătirea procesului de desegregare - activități de cunoaștere reciprocă, organizarea unor întâlniri periodice între membrii grupului segregat și comunitatea majoritară în care se desfășoară activități comune sau se discută subiecte de interes pentru întreaga comunitate – Biblioteca mobilă, Serviciu medical la tine acasă, organizarea de întâlniri și activități comune pe grupuri (tineri, mame, bătrâni, etc.), cu membrii din ambele comunități, organizarea de evenimente sportive (fotbal pentru incluziune, crearea de echipe mixte, etc.) și/ sau artistice în care se promovează desegregarea și incluziunea grupurilor dezavantajate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

6.1.6. Asigurarea sustenabilității intervenției DLRC

GAL va avea un rol esențial în asigurarea sustenabilității intervențiilor DLRC.

Încă din faza de elaborare a strategiei au fost identificați potențiali parteneri interesați și cu capacitate de a furniza serviciile identificate ca necesare pentru comunitatea marginalizată. Aceștia au fost identificați și vor forma un nucleu de furnizori de bază care vor fi stimulați să vină cu idei inovative de acțiuni în cadrul intervențiilor planificate.

Toate măsurile SDL includ și acțiuni de întărire a comunității și acest lucru se va evidenția și în criteriile de selecție a proiectelor.

Proiectul de infrastructură este în domeniul educației motiv pentru care premisele asigurării sustenabilității sunt pozitive

Astfel infrastructura va face parte din patrimoniul local al infrastructurii educaționale și va fi gestionat de UAT. Managementul școlilor vor asigura bună utilizare și prin rezultatele obținute pe parcursul proiectelor finanțate se planifică atingerea unui grad de interes care va asigura și calitatea în continuare, continuă îmbunătățire și inovare.

GAL are în echipă să personal instruit, acceptat de comunitatea marginalizată. Acesta este capabil să înțeleagă, să comunice eficient, să mobilizeze și să ajute comunitatea să se organizeze. Acest lucru a fost dovedit încă din faza de elaborare a strategiei;

Pentru a se asigura de sustenabilitatea proiectelor vor fi realizate în participare cu comunitatea măsuri de sancționare, care să conducă la motivarea și responsabilizarea comunității marginalizate.

Selecția proiectelor va încuraja proiectele dezvoltate în parteneriat între furnizorii de servicii din diferite medii – public, privat și nonguvernamental. Acest aspect va aduce valoare adăugată proiectelor propuse și vor aduce beneficii mai mari pentru comunitate. Aplicații ar trebui să demonstreze că au capacitate de a lucra cu astfel de comunități și că înțeleg problemele cu care se confruntă.

- ✓ GAL va încuraja aplicații să atragă și alte surse de finanțare – mediul privat, donații, sponsorizări, etc.
- ✓ Metodologia de selecție a proiectelor va încuraja abordările inovative pentru a se adresa tuturor categoriilor sociale.
- ✓ GAL va sprijini cu acțiuni inspirationale și de instruire actorii locali pentru a contribui.

6.2 Măsuri prioritare

În acest capitol sunt identificate măsurile prioritare ale SDL.

6.2.1 Prioritizarea măsurilor

Asa cum se descrie în capitolul 4 întregul proces de elaborare a SDL începând cu studiul de referință analiza problemelor identificarea măsurilor, prioritizarea lor, identificarea și proiectarea intervențiilor s-a bazat pe un proces de consultare cu comunitatea marginalizată și reprezentanții actorilor locali, autorități și instituții publice relevante, societate civilă, mediul privat, specialiști.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

În urma consultărilor au fost identificate ca prioritare acele măsuri care au primit calificativul de prioritate maximă de cele trei categorii de stakeholderi (parti interesate).

Măsura în care se regăsește	Min 1 max 3	Prioritate conform ...		
		APL	ZUM	S.P. & S.C.
M2	Măsuri necesare pentru rezolvarea problemelor dintr-o zonă urbană marginalizată (ZUM)			
	Servicii educaționale inclusiv crearea și operationalizarea huburilor creative și inovative incluzând			
	1 Metodologii	3	3	3
	Crearea comunității conectate cu alți copii și tineri din țară și străinătate			
	Programele de creație – identificarea operationalizare, implementare			
	2 Metodologii			
	Crearea comunității conectate cu alți tineri din țară și străinătate	3	3	3
	Implementarea programelor de creație și inovare			
	3 Programele de creație – identificarea operationalizare, implementare	3	3	3
M3	4 Sprijin complementar pentru elevi și tineri implicați: material, consiliere, burse, premii etc.	3	3	3
M1	5 Construirea de spații educative moderne de tip "hub creativ și inovativ" de tip makerspace în școli dar operationalizate ca și comunități (vezi activitatea 2)	3	3	3
	Construirea de spații outdoor pentru activități educative inclusiv practicarea sporturilor			
M4	Dezvoltarea și furnizarea de servicii sociale integrate			
	- Noi servicii pot fi dezvoltate și licențiate			
	6 Serviciile vor fi concepute ca integrate și bazate pe management de caz, cazuri la nivel de familii vulnerabile, marginalizate, sau la nivel de persoană în cazul dezavantajelor unice.	3	3	3
M5	8 Activități de educație civică, dezvoltarea de competente "contemporane" digitale,	3	3	3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

competențe verzi					
M6	9	Realizarea și îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare din zonă (asfaltarea străzilor secundare, dezvoltarea infrastructurii apă-canal, dezvoltare infrastructură electricitate)	1	1	1
M7	10	Sprijinirea inițiativelor antreprenoriale a membrilor comunitatii	1	1	1
M8	11	Spriin persoanlizat pentru gasirea unui loc de munca si integrarea la locul de munca			
M9	12	Crearea de întreprinderi sociale	1	1	1

ANEXA 23: Prioritizarea măsurilor conform partenerilor din GAL, după exemplul oferit în Documentul suport I.

6.2.2. Abordarea integrată

Planul de acțiune al SDL a fost elaborat pe trei principii:

- de integrarea la nivelul teritoriului SDL;
- de abordare multisectorială a măsurilor incluse;
- complementaritatea acțiunilor de investiții în infrastructură cu măsurile de tip soft de servicii.

În anexa 25 se evidențiază modul de integrare sectorială grafic.

Investitiile de tip infrastructura de educatie (M1) sunt integrate cu măsurile M2 și M3 de servicii educaționale.

Indirect infrastructura outdoor poate să contribuie la măsurile integrate pentru persoanele marginalizate (M4) și (M5) având în vedere că educația este văzută ca integrată în comunitate.

M1 M2 și M3 pot fi văzute a localizate în SDL dar ele sunt concepute deschise pentru conectarea populației (țienri) din ZUM cu alte zone din municipiu dar mai ales cu "lumea".

Serviciile sociale integrate sunt focalizate pe persoanele identificate în mapele marginalizate și dezavantajate.

Acțiunile de tip soft care acompaniază pentru sustenabilitate investiția hard (educația și mobilizarea pentru participare la buna administrare) se extind în toate ZUM-urile, având potențial de multiplicare, atingând astfel un nivel de eficiență ridicat.

Evidențiem faptul că planul de măsuri crează complementarități cu infrastructura creată în SDL 2021-2023, astfel or fi utilizate facilitățile centrului multifuncțional și serviciilor de ocupare și sociale dezvoltate.

În anexa 19 se evidențiază grafic distribuția măsurilor pe sectoare și tipuri de intervenții.

Astfel măsurile acopera atât infrastructura de locuire cât și alte tipuri de infrastructura, mai puțin cea de mobilitate care va fi adresată prin alte proiecte finanțate prin POR.

Acțiunile de tip soft acopera toate sectoarele incluzând:

- servicii de educație;
- servicii integrate sociale ocupare și educație în abordarea focalizării pe familii respectiv gospodării și după caz persoane
- servicii de întărire a coeziunii comunității (care are o extensie mai mare fiind integrată în toate celelalte intervenții).

ANEXA 24: Distribuția măsurilor pe zonele din teritoriul SDL, pe modelul arătat în Tabelul 6.

Tabel 8. Distribuția măsurilor pe zonele distincte din teritoriul SDL

Măsurile necesare pentru rezolvarea problemelor din teritoriul SDL (sinteza măsurilor de la secțiunea 6.1.1 prioritizate în secțiunea 6.2.1)		Teritoriul SDL	ZUM 1...8	ZUM 9	ZUM 10	ZUM 11	Alte zone
1	Construirea de spații educative moderne de tip "hub creativ și inovativ", spații de tip makerspace în școli, dar operaționalizate ca și comunități (vezi activitatea 2) Construirea de spații outdoor pentru activități educative inovative, inclusiv practicarea sporturilor	■	■	■	■	■	
2	Servicii educaționale, inclusiv crearea și operaționalizarea hub-urilor creative și inovative, incluzând: Metodologii Crearea comunității conectate cu alți tineri din țară și străinătate Programe de creație – identificare, operaționalizare, implementare	■	■	■	■	■	■
3	Sprijin complementar pentru elevi și tineri implicați: material, consiliere, burse, premii etc.	■	■	■	■	■	
4	Dezvoltarea și furnizarea de servicii sociale integrate - Noi servicii pot fi dezvoltate și licențiate - Serviciile vor fi concepute ca integrate și bazate pe management de caz, cazuri la nivel de familii vulnerabile, marginalizate sau la nivel de persoană după caz	■	■	■	■	■	■
5	Întărirea coeziunii comunității, facilitarea și implementarea de activități pentru o viață sănătoasă, îmbunătățirea imaginii comunității	■	■	■	■	■	■

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

ANEXA 25: Distribuția măsurilor pe sectoare și tipuri de investiții, pe modelul din Tabelul 7.**Tabel 9. Distribuția măsurilor pe sectoare și tipuri de investiții**

		■ Tangibile (Hard)			■ Intangibile (Soft)			
Măsurile necesare pentru rezolvarea problemelor din teritoriul SDL (sinteza măsurilor de la secțiunea 6.1.1 prioritizate în secțiunea 6.2.1)		Infrastructură	Mobilitate urbană	Locuire	Ocupare	Educație	Sănătate & social	Întărirea comunității
1	Construirea de spații educative moderne de tip "hub creativ și inovativ", spații de tip makerspace în școli, dar operaționalizate ca și comunități (vezi activitatea 2) Construirea de spații outdoor pentru activități educative inovative, inclusiv practicarea sporturilor	■				■		■
2	Servicii educaționale, inclusiv crearea și operaționalizarea hub-urilor creative și inovative, incluzând: Metodologii Crearea comunității conectate cu alți tineri din țară și străinătate Programe de creație – identificare, operaționalizare, implementare					■	■	■
3	Sprijin complementar pentru elevi și tineri implicați: material, consiliere, burse, premii etc.					■	■	■
4	Dezvoltarea și furnizarea de servicii sociale integrate - Noi servicii pot fi dezvoltate și licențiate - Serviciile vor fi concepute ca integrate și bazate pe management de caz, cazuri la nivel de familii vulnerabile, marginalizate sau la nivel de persoană după caz						■	■
5	Întărirea coeziunii comunității, facilitarea și implementarea de activități pentru o viață sănătoasă, îmbunătățirea imaginii comunității						■	■

6.3. Lista indicativă de intervenții

Procesul de formulare a listei indicative de proiecte a pornit de la lista de soluții propuse pentru problemele identificate și prioritizarea lor. Așa cum se vede în tabelul de prioritizare, acele măsuri/intervenții care nu au primit prioritate maximă nu au fost incluse.

Măsurile propuse care au fost prioritizate ca prioritate înaltă/ maximă (nivelul 3 în lista) au fost marcate și apoi reformulate uneori sub o titulatură comună cu alte măsuri pentru a se asigura ca planul este clar, directionat spre obiectivele stabilite și coerent. În acest fel s-a asigurat

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

relevanța acțiunilor propuse față de nevoile comunității dar și primele condiții de fezabilitate a implementării strategiei.

Măsurile de tip hard propuse sunt măsuri eligibile prin programul PoIDS 2021-2027 și includ:

Lucrări de crearea a unor spații educative în școli indoor (de tip makerspace) cu dotări aferente și outdoor, pentru activități în procese educaționale moderne inclusiv activități sportive

Măsurile de tip soft propuse sunt eligibile prin programul și includ: servicii de educaționale inclusiv servicii suport pentru elevi aparținând grupurilor vulnerabile, și servicii servicii sociale integrate incluzând, asistența consiliere grupuri vulnerabile, servicii de ocupare, organizare de evenimente pentru recreere, petrecerea timpului liber, servicii de întărire a comunității.

În total planul de acțiune include 5 intervenții integrate și complementare, dintre care:

- 1 intervenție hard;
- 4 intervenții soft.

Lista intervențiilor de tip hard:

1	Construirea de spații educative moderne de tip "hub creativ și inovativ" de tip makerspace în școli, dar operationalizate ca și comunități (vezi activitatea 2) Construirea de spații outdoor pentru activități educative, inclusiv practicarea sporturilor
---	--

Lista intervențiilor de tip soft:

2	Servicii educaționale, inclusiv crearea și operationalizarea hub-urilor creative și inovative, incluzând: - Metodologii - Crearea comunității conectate cu alți tineri din țară și străinătate - Programe de creație – identificare, operaționalizare, implementare
3	Sprijin complementar pentru elevi și tineri implicați: material, consiliere, burse, premii etc.
4	Servicii sociale integrate - Noi servicii pot fi dezvoltate și licențiate - Serviciile vor fi concepute ca integrate și bazate pe management de caz, cazuri la nivel de familii vulnerabile, marginalizate sau la nivel de persoană în cazul dezavantajelor unice
5	Activități de educație civică, dezvoltarea de competențe "contemporane" digitale, competențe verzi

Fișele intervențiilor sunt prezentate în anexa 21.

Prin intervențiile propuse se urmărește reducerea gradului de sărăcie și excluziune socială. Reducerea dimensiunii ZUM-urilor cu 10% față de situația de referință și anume 350 de persoane este o țintă considerată în acest moment realistă și realizabilă.

Această țintă se va realiza prin pachetul de intervenții implementate dintre care evidențiem trei cu impactul cel mai puternic:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- Îmbunătățirea condițiilor de locuit cel puțin pentru cele 190 de persoane din zonele cu adăposturi improvizate.
- Complementar cu condițiile de locuire se va urmări obiectivul de încadrare pe piața formală a muncii care va asigura venituri și stabilitate familiilor;
- Îmbunătățirea stilului de viață, a educației și calității vieții, reducerea vulnerabilității grupurilor de risc.
- Sprijin pentru copiii din școli, viitoarea forță de muncă și antreprenori ai municipiului

ANEXA 26: Matrice de corespondență privind complementaritatea intervențiilor subsumate listei indicative de intervenții pentru care se intenționează solicitarea finanțării din PIDS (după exemplul oferit în Documentul suport J)

ANEXA 27: Fișele intervențiilor din lista indicativă, pe modelul prezentat în Documentul suport K.

În plus, se prezintă metodele prin care GAL-ul va crește șansele de sustenabilitate a intervențiilor propuse în cadrul listei indicative de intervenții (vezi exemplele din Caseta 3).

Caseta 2. Exemple de metode de asigurare a sustenabilității proiectelor subsumate listei indicative de intervenții

- (1) GAL-ul va include între criteriile de selecție a proiectelor (din etapa III) un criteriu conform căruia organizația care aplică (sector public, sector privat sau societate civilă) să aibă nu doar experiență în domeniu, ci și în lucrul cu grupurile țintă..
- (2) GAL-ul va include între criteriile de selecție a proiectelor (din etapa III) un criteriu conform căruia acordă puncte suplimentare organizațiilor care prin aplicație preiau responsabilitatea sustenabilității, din fonduri proprii, pentru o perioadă de cel puțin 12 luni după încheierea perioadei de finanțare prin DLRC.
- (3) GAL-ul sau anumiți membri GAL își asumă responsabilitatea introducerii unor criterii care să asigure sustenabilitatea activității demarate prin proiect pentru cel puțin 6 luni după încheierea perioadei de finanțare prin DLRC.

7. Monitorizare și evaluare

7.1. Monitorizarea și evaluarea continuă

Sistemul de monitorizare și evaluare continuă este esențial pentru succesul SDL. GAL va crea propriul sistem de monitorizare și evaluare a SDL care va include:

- Sistemul de indicatori – structurat și coerent cu intervenția logică a strategiei, care va include:
 - definițiile indicatorilor;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- valori initiale (in cazul indicatorilor de rezultat, in cazul celor de output acestia vor fi zero);
- tintele la nivelul anului 2023;
- modul de calcul colectare a datelor, stocare si prelucrare;
- instrumentele de colectare, prelucrare, stocare, raportare si diseminare;
- planificarea proceselor de colectare, prelucrare, raportare si diseminare;
- Instrumentele de M&E inclusiv rapoarte standard si modul de diseminare a datelor despre SDL;
- responsabilitatile, optiunile privind externalizarea, costurile si bugetul necesare functiei de M&E.

ANEXA 28: Procedura de monitorizare și evaluare, inclusiv indicatorii de rezultat și realizare FSE+ si FEDR

Avand in vedere finantare din doua programe operationale POR si POCU stabilim pentru M&E SDL indicatori coerenti cu indicatorii celor doua programe.

Pentru a atinge scopul functiei de M&E a unei strategii avem in vedere urmatoarele criterii:

- Stabilirea unor indicatori de output relevanti pentru fiecare masura si interventie (sau grup de interventii);
- Stabilirea unui numar limitat de indicatori de rezultat corespunzator fiecarui obiectiv, respectiv obiectivului general;
- Utilizarea unui numar redus de indicatori pentru a mentine sistemul simplu, si functia cu costuri reduse.

Indicatorii de ouput propusi in aceasta faza pentru monitorizare sunt prezentati in tabelul de

Caseta 3. Indicatori de rezultat și de realizare

Indicatori FSE+

Indicatori de realizare

- ❖ EECO06 Copii cu vârsta sub 18 ani
- ❖ EECO06.1 Copii cu vârsta sub 18 ani (Roma)
- ❖ EECO15 Minorități (inclusiv comunități marginalizate, cum ar fi romi)
- ❖ EECO01 Număr total de participanți
- ❖ EECO01.1 Număr total de participanți (roma)
- ❖ EECO18 Număr de administrații publice sau servicii publice care beneficiază de sprijin
- ❖ 6S30 Număr de asociații și fundații care lucrează cu comunitatea roma sprijinite
- ❖ 6S31 Vârșnici vulnerabili din comunitățile marginalizate
- ❖ 6S31.1 Vârșnici vulnerabili din comunitățile marginalizate (Roma)
- ❖ 6S4 Strategii de dezvoltare locală, care beneficiază de sprijin, plasate sub responsabilitatea comunității

Indicatori de rezultat

- ❖ EECR02 Participanți care urmează studii sau cursuri de formare la încetarea calității de

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

participant

- ❖ 6S1 Copii a căror situație s-a ameliorat la ieșirea din operațiune
- ❖ 6S2 Vârșnici vulnerabili din comunitățile marginalizate cu condiții de viață îmbunătățite
- ❖ 6S3 Persoane vulnerabile cu situația îmbunătățită la ieșirea din operațiune
- ❖ 6S3.1 Persoane vulnerabile cu situația îmbunătățită la ieșirea din operațiune (Roma)
- ❖ 6S48 Număr de asociații și fundații care continuă să lucreze cu comunitatea roma la doi ani după finalizarea sprijinului
- ❖ 6S49 Număr de GAL-uri care funcționează la doi ani de la finalizarea sprijinului

Indicatori FEDR*Indicatori de realizare*

- ❖ RCO67 Capacitatea sălilor de clasă din structurile educaționale noi sau modernizate
- ❖ RCO74 Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată
- ❖ RCO80 Strategii de dezvoltare locală gestionate de comunitate
- ❖ RC6S8 Capacitatea structurilor de asistență socială noi sau modernizate (altele decât locuințele sociale)

Indicatori de rezultat

- ❖ RCR71 Număr anual de utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate
- ❖ 6S6 Utilizatori anuali din comunitățile marginalizate urbane ai structurilor educaționale noi sau modernizate
- ❖ 6S7 Numărul de persoane relocate din comunitățile segregate în zonele convenționale
- ❖ 6S9 Număr anual de utilizatori ai unităților de asistență socială noi sau modernizate

Strategia își asumă țintele indicatorilor din tabelul 8**Tabel 10. Indicatori de rezultat și realizare (tinte minime la nivel de SDL)**

INDICATORI DE REALIZARE	
Indicator	Țintă minimă la nivel de SDL
Indicatori FSE+	Regiune mai puțin dezvoltată
EECO06 Copii cu vârsta sub 18 ani	440 aferenți acțiunii 1.3 PIDS 58 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
EECO06.1 Copii cu vârsta sub 18 ani (Roma)	40 aferenți acțiunii 1.3 PIDS 6 aferenți acțiunii 1.5 PIDS

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

EECO15 Minorități (inclusiv comunități marginalizate, cum ar fi romi)	231 aferenți acțiunii 1.4 PIDS
EECO01 Număr total de participanți	317 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
EECO01.1 Număr total de participanți (roma)	29 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
EECO18 Număr de administrații publice sau servicii publice care beneficiază de sprijin	1 aferenți acțiunii 1.5
6S30 Număr de asociații și fundații care lucrează cu comunitatea roma sprijinite	Indicator fără țintă minimă Asumat 2
6S31 Vârstnici vulnerabili din comunitățile marginalizate	202 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
6S31.1 Vârstnici vulnerabili din comunitățile marginalizate (Roma)	19 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
6S4 Strategii de dezvoltare locală, care beneficiază de sprijin, plasate sub responsabilitatea comunității	1 aferent acțiunii 1.6 PIDS
Indicatori FEDR	Regiune mai puțin dezvoltată
RCO67 Capacitatea sălilor de clasă din structurile educaționale noi sau modernizate	75 aferenți acțiunii 1.1 PIDS
RCO74 Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată	70 aferenți acțiunii 1.1 PIDS 156 aferenți acțiunii 1.1 PIDS
RCO80 Strategii de dezvoltare locală gestionate de comunitate	1
INDICATORI DE REZULTAT	
Indicator	Țintă minimă la nivel de SDL
Indicatori FSE+	Regiune mai puțin dezvoltată
EECR02 Participanți care urmează studii sau cursuri de formare la încetarea calității de participant	400 aferenți acțiunii 1.3 PIDS
6S1 Copii a căror situație s-a ameliorat la ieșirea din operațiune	40 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
6S2 Vârstnici vulnerabili din comunitățile marginalizate cu condiții de viață îmbunătățite	142 aferenți acțiunii 1.5
6S3 Persoane vulnerabile cu situația îmbunătățită la ieșirea din operațiune	225 aferenți acțiunii 1.5 PIDS
6S3.1 Persoane vulnerabile cu situația îmbunătățită la ieșirea din operațiune (Roma)	139 aferenți acțiunii 1.4 PIDS
6S48 Număr de asociații și fundații care continuă să lucreze cu comunitatea roma la doi ani după finalizarea sprijinului	Indicator fără țintă minimă Asumat 2
6S49 Număr de GAL-uri care funcționează la doi ani de la finalizarea sprijinului	Indicator fără țintă minimă Asumat 1
Indicatori FEDR	Regiune mai puțin dezvoltată

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

<i>RCR71 Număr anual de utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate</i>	70 aferenți acțiunii 1.1 PIDS
<i>6S6 Utilizatori anuali din comunitățile marginalizate urbane ai structurilor educaționale noi sau modernizate</i>	3 aferenți acțiunii 1.1 PIDS

7.2. Evaluarea de impact

Cu toate ca evaluarea de impact este o lucrare complexa si costisitoare, care necesita indeplinirea unor premise care tin de tipurile de interventii, disponibilitatea datelor si altele, GAL isi propune sa o realizeze pentru a cunoaste pe baza unor evidente si metode credibile si robuste care sunt efectele masurilor implementate prin SDL asupra grupurilor tinta si efectele mai largi in mediul socio economic.

Evaluarea de impact va fi externalizata pentru a putea beneficia de expertiza adecvata si pentru independenta. In acest scop se vor achizitiona serviciile unui furnizor cu expertiza si experienta relevanta.

Evaluarea va urmări măsura în care SDL își atinge obiectivele, va răspunde la întrebările: Ce efecte au avut? dar și la întrebări de natură: Cum au fost obținute rezultatele? Care au fost cele mai potrivite/ eficiente/ eficiente abordări și metode? Ce se poate îmbunătăți? Studiul de referință va oferi principalele repere, urmând a fi completat cu date prin extinderea recensământului la nivelul ZUM-urilor. Actualizarea bazei de date create și monitorizarea ei este esențială datorită mobilității specifice persoanelor din această categorie. GAL include această activitate în planul de M&E pe ca parte din planul de implementare a strategiei.

Metodologia și instrumentele de evaluare se vor stabili la începutul implementării pentru a se asigura disponibilitatea și accesibilitatea informațiilor necesare. În această fază cu certitudine se va repeta studiul de referință cu extensii și îmbunătățiri după cum rezulta din nevoile de date. Datele studiului inițial vor constitui referințe pentru a vedea în ce măsură s-a îmbunătățit situația și au fost atinse obiectivele. Indicatorii de rezultat vor fi măsurați pe baza unor sondaje reprezentative la nivelul gospodăriilor din comunitatea marginalizată. Validarea eșantionului utilizat pentru evaluare va fi asigurată de recensământul populației din zona marginalizată, prevăzut ca activitate în cadrul programului.

Având în vedere complexitatea problemei și disponibilitatea și accesibilitatea limitată la date, GAL va realiza la începutul implementării SDL, un studiu care va asigura: dezvoltării sistemului de monitorizare și evaluare adaptat contextului, clarificarea indicatorilor, detalierea surselor de date și formatului, extinderea bazelor de date cu persoanele din comunitatea marginalizată, adecvanta acestor indicatori și a disponibilitatea datelor, evaluabilitatea măsurilor precum și metodele potrivite pentru a aborda colectarea datelor pentru evaluare. Studiul va verifica și

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

stabili și valorile de bază (initiale pentru indicatori acolo unde este cazul) și va valida/ajusta țintele propuse.

Spre deosebire de indicația din tabelul 9, vom măsura indicatorii de rezultat proprii SDL în anul 2029 la sfârșitul implementării

Indicatorii vor fi prezentați sub formă tabelară după modelul din **Tabelul 9**.

Tabel 11. Indicatori de rezultat (outcome) proprii SDL

	UM	Nivel de bază	An de bază	Țintă 2029
Reducerea ratei sărăciei (AROP) în rândul rezidenților din zona marginalizată	%	>50	2021	<30
Numărul persoanelor asistate care au beneficiat de o îmbunătățire a situației lor sociale		0	0	650
Număr de persoane care și-au depășit o vulnerabilitate (marginalizarea sau unul dintre cele trei dezavantaje)				300

- **Documentul suport M** al acestui document prezintă un exemplu de cadru logic al intervenției și indicatorii de rezultat asociați.

8. Planul financiar

Planul financiar furnizează estimări orientative cu privire la alocările financiare pe obiective specifice și/sau categorii principale de măsuri definite în SDL, cu specificarea sursei de finanțare.

Planul financiar complet este prezentat în Anexa 23.

Pentru fiecare intervenție este estimat bugetul total necesar implementării Planului de acțiune defalcăt pe surse de finanțare:

- FEDR și FSE + (inclusiv cofinanțarea națională aferentă).

Sumarul planului de finanțare

Total plan de finanțare 5 600 000 Eur, din care:

Din care:

- 4 220 720 Eur finanțare FSE+
- 1 379 280 Eur - FEDR

Cheltuieli de funcționare GAL 630 000 Eur, sunt finanțate prin FSE + și reprezintă mai puțin de 15% din total FSE.

Finanțarea pe obiective specifice

Obiectiv specific / Măsură	FEDR+ național	FSE+	Alte fonduri (EUR)	Cost total estimat (EUR)
Obiectiv specific 1	1 379 280	1 500 000		2 879 280
Până în anul 2029 elevii din SDL vor avea un grad de participare la activități creative inovative extracurriculare și de performanță școlară îmbunătățit.				
Obiectiv specific 2	-	2 090 720		2 090 720
Până în anul 2029 gradul de marginalizare și dezavantajare sub aspectul marginalizării capitalului uman, locuirii și ocupării va fi diminuat.				
Funcționarea GAL		630 000		
Total	1 379 280	4 220 720		5 600 000

ANEXA 29: Hotărârea GAL de asumare a SDL

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

9. Lista de anexe ale SDL

- ANEXA 1: Extras din Planului Urbanistic General (PUG) – planul de încadrare/planșa de reglementări urbanistice
- ANEXA 2: Planul cu delimitarea teritoriului vizat de SDL, pe modelul PUG, și fotografii relevante din zonele/comunitățile marginalizate vizate
- ANEXA 3: Declarație pe propria răspundere privind datele utilizate în cadrul Studiului de referință, cu asumarea faptului că, în situația în care, pe parcursul verificărilor, se vor identifica date incorecte/nereale, SDL va fi declarată neeligibilă
- ANEXA 4: Metodologia de eșantionare folosită în Studiul de referință
- ANEXA 5: Metodologia și instrumentele de cercetare (chestionarul/chestionarele și ghidurile de interviuri/focus grup) folosite în Studiul de referință
- ANEXA 6: Baza de microdate primare rezultată din Studiul de referință, în format .XLSX (Excel)
- ANEXA 7: Decizia GAL privind declararea zonei/lor urbane marginalizate vizată/ vizate din teritoriul SDL (care în prealabil au fost validate)
- ANEXA 8: Minimul de date privind accesul populației din teritoriul GAL la servicii publice și infrastructură socială, în conformitate cu Tabelul 2
- ANEXA 9: O listă a proiectelor desfășurate în ultimii 5 ani în teritoriul SDL, în conformitate cu Tabelul 3
- ANEXA 10: Dovada referitoare la organizarea juridică a GAL în conformitate cu prevederile OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată prin Legea nr. 246/2005, inclusiv a demarării acestei activități prin depunerea actelor la instituția/ entitatea competentă.⁹
- ANEXA 11: Procesul verbal al ședinței Adunării Generale pentru alegerea Comitetului Director și lista participanților (cu semnături)
- ANEXA 12: Componența Comitetului Director, în conformitate cu Tabelul 4
- ANEXA 13: Documente suport care să dovedească organizarea funcțională a GAL-ului: (a) - (k)
- ANEXA 14: Procedura GAL de prevenire a riscului de apariție a unui conflict de interese

⁹În situația nedepunerii Anexei 10, cheltuielile oferente acestei activități, în cazul în care au fost finanțate în cadrul unui proiect pentru sprijin pregătitor, nu vor fi plătite sau, dacă au fost plătite, vor fi recuperate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

- ANEXA 15: Lista activităților desfășurate de GAL ce au avut în vedere îmbunătățirea competențelor în domeniile vizate de SDL/DLRC
- ANEXA 16: Fișa postului și curriculum vitae al managerului GAL
- ANEXA 17: Documente suport privind conținutul și participarea la cele cinci ședințe obligatorii ale Comitetului Director GAL
- ANEXA 18: Fișa postului și curriculum vitae al facilitatorului comunitar, dacă a fost angajat un specialist, respectiv contractul pentru activitățile de facilitare comunitară, însoțit de acte doveditoare ale experienței relevante, dacă a fost contractată o firmă sau un ONG
- ANEXA 19: Documente suport privind participarea la consultarea publică organizate în zona/ele marginalizate adresate cu privire la cele cinci teme de interes
- ANEXA 20: Dovada invitațiilor trimise de GAL către reprezentanții AMPoIDS/OI PoIDS de a participa, în calitate de observatori, la ședințele C.D. și la întrunirile publice din comunitatea marginalizată
- ANEXA 21: Impactul activităților de animare/mobilizare asupra numărului de membri ai Adunării Generale
- ANEXA 22: Identificarea și justificarea tipurilor de măsuri necesare pentru a rezolva principalele probleme din teritoriu
- ANEXA 23: Prioritizarea măsurilor de intervenție conform partenerilor din GAL
- ANEXA 24: Distribuția măsurilor de intervenție pe zonele din teritoriul SDL, în conformitate cu Tabelul 6
- ANEXA 25: Distribuția măsurilor pe sectoare și tipuri de investiții, în conformitate cu Tabelul 7
- ANEXA 26: Matrice de corespondență privind complementaritatea proiectelor subsumate listei indicative de intervenții pentru care se intenționează solicitarea finanțării din FSE+ și FEDR
- ANEXA 27: Fișele intervențiilor din lista indicativă
- ANEXA 28: Procedura de monitorizare și evaluare, inclusiv indicatorii de rezultat și realizare PIDS
- ANEXA 29: Hotărârea GAL de asumare a SDL

